



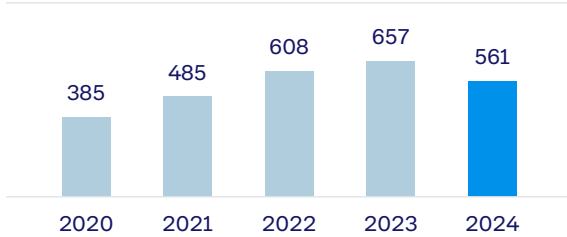
Efnisyfirlit

Lykilstærðir.....	3
Helstu upplýsingar.....	4
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	6
Áritun óháðra endurskoðenda	8
Rekstrarreikningur.....	12
Yfirlit um heildarafkomu.....	13
Efnahagsreikningur	14
Eiginfjáryfirlit	15
Sjóðstreymisyfirlit	16
Skýringar.....	17
Viðauki I; Stjórnarháttayfirlýsing	45
Viðauki II; Ófjárhagsleg upplýsingagjöf	52

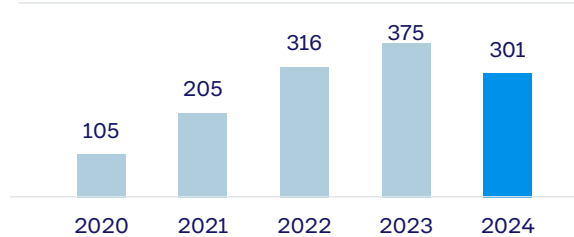


Lykilstærðir

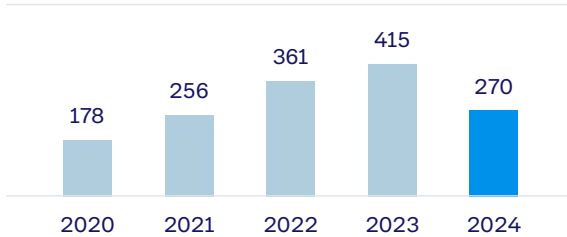
Rekstrartekjur



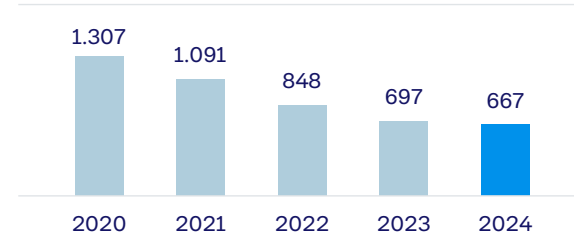
Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði



Handbært fé frá rekstri



Nettó skuldir



Uppsett afl
⚡ **2.146 MW**

15 Vatnsaflsst.
⚡ **1.991 MW**

3 Jarðvarmast.
🌋 **153 MW**

2 Vindmyllur
💨 **2 MW**

Helstu upplýsingar - óendurskoðað

Framsetning stjórnenda á rekstri Landsvirkjunar

	2024	2023	2022	2021	2020
Rekstur					
Rekstrartekjur	559.044	571.390	708.665	543.608	380.209
Innleystar áhættuvarnir	1.836	86.044	(100.412)	(58.881)	5.262
Rekstrartekjur samtals	560.880	657.434	608.253	484.727	385.471
Rekstrar- og viðhaldskostnaður	(150.560)	(159.961)	(153.884)	(151.579)	(137.893)
Rekstrarhagnaður án afskrifta (EBITDA)	410.320	497.473	454.369	333.148	247.578
Afskriftir og virðisrýrnun	(100.471)	(105.931)	(107.820)	(107.446)	(98.128)
Rekstrarhagnaður (EBIT)	309.849	391.542	346.549	225.702	149.450
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(11.012)	(17.177)	(31.183)	(21.084)	(45.266)
Áhrif dóttur- og hlutdeildarféлага	1.806	918	522	57	435
Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði	300.643	375.283	315.888	204.675	104.619
Óinnleystir fjármagnsliðir:					
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	(38.383)	(18.242)	61.616	33.454	970
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	(2.456)	(17.696)	81.547	(46.301)	(12.726)
Óinnleystur gjaldeyrismunur	544	(1.467)	11.071	(10.661)	(9.087)
	(40.295)	(37.405)	154.234	(23.508)	(20.843)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	260.348	337.878	470.122	181.167	83.776
Tekjuskattur	(98.747)	(128.391)	(171.386)	(68.778)	(33.144)
Hagnaður af áframhaldandi starfsemi.....	161.601	209.487	298.736	112.389	50.632
Hagnaður (tap) af aflagðri starfsemi.....	0	0	(137.231)	23.231	17.919
Hagnaður ársins	161.601	209.487	161.505	135.620	68.551
Efnahagur					
Heildareignir	3.477.886	3.614.248	3.872.948	3.742.237	3.711.752
Eigið fé	2.303.811	2.364.114	2.296.676	2.213.205	2.103.321
Skuldir	1.174.075	1.250.134	1.576.272	1.529.032	1.608.431
Nettó skuldir *	666.946	697.319	848.080	1.091.247	1.307.269
Sjóðstreymi					
Veltufé frá rekstri (FFO)	396.737	479.416	422.291	287.548	198.501
Handbært fé frá rekstri	270.055	415.177	361.411	256.432	178.434
Fjárfestingar	(26.378)	(121.782)	(5.721)	(11.474)	52.197
Fjármögnun	(249.179)	(362.868)	(268.507)	(238.288)	(244.441)
Lausafé					
Handbært fé í árslok	78.781	85.256	150.945	65.898	58.986
Óáðregin lán	125.000	125.000	150.000	150.000	250.000
Lausafé alls	203.781	210.256	300.945	215.898	308.986
Kennitölur					
Arðsemi eiginfjár	6,8%	9,1%	7,3%	6,4%	3,3%
Eiginfjárlutfall	66,2%	65,4%	59,3%	59,1%	56,7%
Vaxtaþekja (EBITDA / nettó vaxtagjöld)	36,51x	44,31x	14,31x	7,80x	5,66x
Veltufé frá rekstri / nettó skuldir	59,5%	68,8%	49,8%	26,4%	15,2%
Veltufé frá rekstri / vaxtagjöld	13,11x	14,11x	11,83x	6,63x	4,39x
Nettó skuldir / EBITDA	1,63x	1,40x	1,87x	3,28x	5,28x
Lánshæfiseinkunn í árslok					
Standard & Poor's	A-	A-	BBB+	BBB+	BBB

*Nettó skuldir eru vaxtaberandi skuldir að frádregnu handbæru fé

Ársfjórðungsyfirlit 2024 - óendurskoðað

Framsetning stjórnenda á rekstri Landsvirkjunar frh.

	1. ársfj.	2. ársfj.	3. ársfj.	4. ársfj.	Samtals
Rekstrartekjur					
Raforkusala	128.057	127.918	126.754	134.079	516.808
Innleystar áhættuvarnir	1.370 (	12)	745 (	267)	1.836
Aðrar tekjur	14.297	7.442	7.435	13.062	42.236
	143.724	135.348	134.934	146.874	560.880
Rekstrargjöld					
Orkuvinnsla	24.590	26.577	29.901	11.920	92.988
Almennar rannsóknir	2.471	3.038	2.762	3.704	11.975
Annar rekstrarkostnaður	11.489	11.686	10.299	12.123	45.597
Afskriftir og virðisryrnun	25.006	25.045	24.945	25.475	100.471
	63.556	66.346	67.907	53.222	251.031
Rekstrarhagnaður	80.168	69.002	67.027	93.652	309.849
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)					
Vaxtatekjur	4.757	5.130	4.821	4.316	19.024
Vaxtagjöld	(7.891)	(7.897)	(7.269)	(7.207)	(30.264)
Innleystur gjaldeyrismunur	(30)	(511)	(66)	835	228
	(3.164)	(3.278)	(2.514)	(2.056)	(11.012)
Áhrif dóttur- og hlutdeildarféлага	357	304	502	643	1.806
Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði	77.361	66.028	65.015	92.239	300.643
Óinnleystir fjármagnsliðir:					
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	(22.668)	(4.991)	8.835	(19.559)	(38.383)
Gangvirðisbreytingar annarra afleiða	(807)	(3.689)	(2.374)	4.414	(2.456)
Óinnleystur gjaldeyrismunur	2.462	574	(3.792)	1.300	544
	(21.013)	(8.106)	2.669	(13.845)	(40.295)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	56.348	57.922	67.684	78.394	260.348
Tekjuskattur	(21.802)	(21.986)	(27.385)	(27.574)	(98.747)
Hagnaður	34.546	35.936	40.299	50.820	161.601
Úr sjóðstreymi					
Handbært fé frá rekstri	101.316	62.061	63.026	43.652	270.055
Aðrir mælikvarðar					
Uppsett afl í lok árs (MW)	2.146	2.146	2.146	2.146	2.146
Meðalv. stórnotendur án flutnings USD/MWst*	29,9	30,6	42,9	32,7	21,1
Meðalv. forgangsorka án flutnings ISK/kWst	7,5	6,7	6,2	5,3	5,3
Selt magn (GWst)	14.118	14.686	14.629	14.052	13.336
Rannsókn- og þróunarkostnaður	31.505	33.842	14.712	11.941	10.916
Slysatiðni: H200**	0,8	0,9	0,6	0,3	0,3

* Flutningskostnaður er dreginn frá í útreikningi á meðalverði

** H200 er fjöldi fjarvistarlysja á hverjar 200.000 vinnustundir

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Tilgangur Landsvirkjunar er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni.

Ársreikningur Landsvirkjunar fyrir árið 2024 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga og hefur að geyma ársreikning félagsins þar sem færð er hlutdeild í afkomu dótturfélaganna Icelandic Power Insurance Ltd. og Landsvirkjunar Power ehf. og hlutdeildarféлага. Bandaríkjadalur (USD) er starfrækslugjaldmiðill fyrirtækisins og eru fjárhæðir í ársreikningnum birtar í þúsundum bandaríkjadala.

Rekstrartekjur félagsins námu 560,9 milljónum USD á árinu 2024 samanborið við 657,4 milljónir USD árið á undan. Tekjur lækka því um 96,5 milljónir USD. Lækkunin er aðallega tilkomin vegna lækkunar á innlestum áhættuvörnum. Rekstrargjöld námu 251,0 milljónum USD á árinu 2024 en voru 265,9 milljónir USD árið 2023. Rekstrarhagnaður fyrirtækisins nam 309,8 milljónum USD á árinu 2024 samanborið við 391,5 milljónir USD árið á undan.

Landsvirkjun hefur gert afleiðusamninga í því skyni að stýra áhættu í rekstri fyrirtækisins. Samningar hafa verið gerðir vegna vaxtaáhættu og gengisáhættu, en auk þess hafa verið gerðir afleiðusamningar til þess að verjast áhættu vegna sveiflna í markaðsverði á áli, þar sem hluti rekstrartekna ræðst af því.

Fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur námu 51,3 milljónum USD á árinu 2024, en á árinu 2023 voru fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur 54,6 milljón USD. Breytingin á milli ára nemur 3,3 milljónum USD. Hagnaður fyrir óinnleysta fjármagnsliði nam 300,6 milljónum USD á árinu en var 375,3 milljónir USD árið 2023. Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður ársins 161,6 milljónum USD en árið áður var hagnaður að fjárhæð 209,5 milljónir USD.

Eigið fé í árslok 2024 nam 2.303,8 milljónum USD, en 2.364,1 milljón USD í árslok 2023 samkvæmt efnahagsreikningi og leggur stjórn félagsins til að hagnaður ársins verði færður til hækkunar á eigin fé. Stjórn félagsins fyrirhugar að gera tillögu á aðalfundi um arðgreiðslu til eigenda að fjárhæð 180 milljónir USD í samræmi við arðgreiðslustefnu Landsvirkjunar, en vísar að öðru leyti til skýringa í ársreikningnum og eiginfjárfirlits varðandi breytingar á eiginfjárreikningum. Landsvirkjun er sameignarfyrirtæki ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Ríkissjóður á 99,9% eignarhluta í fyrirtækinu og Eignarhlutir ehf. 0,1%.

Handbært fé í árslok nam 78,8 milljónum USD og óáðregin veltilán námu 125,0 milljónum USD. Lausafé og óáðregin lán í árslok námu því 203,8 milljónum USD. Handbært fé frá rekstri nam 270,1 milljón USD. Landsvirkjun greiddi niður skuldir um 29,5 milljónir USD. Handbært fé lækkaði um 6,5 milljónir USD á árinu.

Stjórnarhættir

Stjórn Landsvirkjunar leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og hefur til hliðsjónar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands í samstarfi við Samtök atvinnulífsins og Nasdaq Iceland. Stjórnarháttayfirlýsingu stjórnar er að finna í viðauka með ársreikningnum. Frekari upplýsingar um stjórnarhætti og áhættustýringu er ennfremur að finna í skýringum nr. 27 til 37 og viðaukum með ársreikningi.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Samkvæmt lögum um ársreikninga skulu einingar tengdar almannahagsmunum veita upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, samfélags- og starfsmannamál, stefnu þess í mannréttindamálum, hvernig það spornar við spillingar- og mútumálum auk stuttrar lýsingar á viðskiptalíkani félagsins og fleira. Gerð er grein fyrir stefnu og árangri félagsins í þessum málum í viðauka með ársreikningnum.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur félagsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2024 og rekstrarafkomu félagsins og breytingu á handbæru fé á árinu 2024.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar fyrir árið 2024 gefi glögggt yfirlit um árangur af rekstri fyrirtækisins, stöðu þess og þróun og lýsi helstu áhættuþáttum sem fyrirtækið býr við.

Stjórn og forstjóri staðfesta hér með ársreikninginn með undirritun sinni.

Reykjavík, 21. febrúar 2025.

Í stjórn félagsins:

Jón Björn Hákonarson

Gunnar Tryggvason

Álfheiður Ingadóttir

Halldór Karl Högnason

Soffía Björk Guðmundsdóttir

Forstjóri:

Hörður Arnarson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eigenda Landsvirkjunar

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Landsvirkjunar fyrir árið 2024. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2024, efnahag þess 31. desember 2024 og breytingu á handbæru fé á árinu 2024, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga.

Það er álit okkar að áritun okkar á ársreikning Landsvirkjunar sé í samræmi við þær upplýsingar sem koma fram í endurskoðunarskýrslu okkar til endurskoðunarnefndar Landsvirkjunar í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda hér að neðan. Við erum óháð Landsvirkjun í samræmi við alþjóðlegar siðareglur (IESBA Code) fyrir endurskoðendur sem og siðareglur sem eru viðeigandi við endurskoðun á Íslandi, og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra reglna.

Samkvæmt okkar bestu vissu, höfum við ekki veitt Landsvirkjun óheimilaða þjónustu sem um getur í 1. mgr. 5. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 537/2014.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði sem að okkar faglega mati hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á ársreikningi Landsvirkjunar árið 2024. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á hann. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Megináherslur við endurskoðun	Hvernig við endurskoðuðum megináherslur
Raforkusala	
Stærstur hluti tekna af raforkusölu Landsvirkjunar kemur frá iðnaði eða um 80%. Tekjurnar byggja á afhentu magni og samningsbundnum verðum sem eru háð ákveðnum skilyrðum. Vegna umfangs og breytileika í verðum teljum við að raforkusala til iðnaðar sé ein af megináherslum í endurskoðuninni.	Við endurskoðun okkar á raforkusölu til iðnaðar höfum við farið yfir það innra eftirlit sem til staðar er hjá Landsvirkjun við útreikning á tekjum og samþykktarferli við gerð tekjureikninga. Við höfum farið yfir útreikninga á einingaverðum meðal annars með því að fara yfir forsendur þeirra og borið saman við samningsákvæði og opinberar upplýsingar ásamt því að staðfesta að selt magn sé í samræmi við mælingar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Virðismat aflstöðva

Meðal rekstrarfjármuna eru aflstöðvar og er bókfært verð þeirra í árslok 2.815 milljónir USD. Eignirnar eru færðar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun.

Virði aflstöðvanna er háð mati stjórnenda á væntum nýtingartíma þeirra og þar sem að þær eru stærsta eignin teljum við virðismat þeirra vera megináherslu við endurskoðun okkar.

Að því er varðar mat á virði aflstöðvanna vísuð við í skýringu 8 um rekstrarfjármuni og skýringu 49 um mikilvægar reikningskilaaðferðir.

Við fórum yfir mat stjórnenda á aflstöðvum. Við endurskoðunina fórum við yfir þá aðferðarfræði sem beitt er við matið og hvort breytingar hafi orðið á því milli ára. Við yfirferð okkar á matinu fórum við yfir helstu forsendur stjórnenda m.a.:

- Breytingar á rekstri fyrirtækisins og á ytra rekstrarumhverfi til að kanna hvort þær forsendur hafi áhrif á mat stjórnenda.

- Hver vegin meðalarðsemi (WACC) er og með hvaða hætti hún er reiknuð og forsendur útreikninganna.

Við fórum yfir hvort útreikningar á matinu væru unnir í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla og einnig lögðum við mat á hvort að skýringar í ársreikningnum varðandi virðismat aflstöðvanna væru viðeigandi.

Aðrar upplýsingar

Stjórnendur bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu og yfirlýsingu stjórnar og forstjóra, stjórnarháttayfirlýsingu og ófjárhagslega upplýsingagjöf.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við gefum ekkert form af staðfestingum eða ályktunum vegna þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og forstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Landsvirkjunar. Ef við á skulu stjórn og forstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og forstjóri hafi ákveðið að leysa Landsvirkjun upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg vissu er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitungum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits Landsvirkjunar.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru og tengdar skýringar séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi Landsvirkjunar.

Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og, þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuninni. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Jafnframt því að sinna skyldum okkar sem kjörnir endurskoðendur félagsins hefur Deloitte veitt félaginu ýmsa aðra heimilaða þjónustu svo sem könnun árshlutareiknings, aðra staðfestingarvinnu og reikningsskilaráðgjöf. Deloitte hefur til staðar innri ferla til að tryggja óhæði sitt áður en við tökum að okkur önnur verkefni. Deloitte hefur staðfest skriflega við endurskoðunarnefndina að við erum óháð Landsvirkjun.

Deloitte var kjörið endurskoðandi Landsvirkjunar á aðalfundi félagsins þann 30. apríl 2024. Deloitte hefur verið endurskoðandi Landsvirkjunar síðan á aðalfundi félagsins árið 2014.

Reykjavík, 21. febrúar 2025

Deloitte ehf.

Birna María Sigurðardóttir
Endurskoðandi

Jóhann Óskar Haraldsson
Endurskoðandi

Rekstrarreikningur

	Skýr.	2024	2023
Rekstrartekjur			
Raforkusala	3	516.808	536.248
Innleystar áhættuvarnir		1.836	86.044
Aðrar tekjur	3	42.236	35.142
		<u>560.880</u>	<u>657.434</u>
Rekstrargjöld			
Orkuvinnsla		188.984	200.446
Almennar rannsóknir		11.975	18.697
Annar rekstrarkostnaður		50.072	46.749
		<u>251.031</u>	<u>265.892</u>
Rekstrarhagnaður		<u>309.849</u>	<u>391.542</u>
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtatekjur		19.024	22.747
Vaxtagjöld	(	30.264)	(33.974)
Gjaldeyrismunur		772	(7.417)
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	29	(38.383)	(18.242)
Gangvirðisbreytingar annarra afleiðusamninga		(2.456)	(17.696)
	6	<u>(51.307)</u>	<u>(54.582)</u>
Áhrif dóttur- og hlutdeildarfélaga	13,14	<u>1.806</u>	<u>918</u>
Hagnaður fyrir tekjuskatt		260.348	337.878
Tekjuskattur	7	<u>(98.747)</u>	<u>(128.391)</u>
Hagnaður ársins		<u>161.601</u>	<u>209.487</u>

Skýringar nr. 1 til 59 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Yfirlit um heildarafkomu

	2024	2023
Hagnaður ársins	161.601	209.487
Liðir færðir beint á eigið fé sem munu ekki vera færðir síðar í rekstrarreikning:		
Lífeyrisskuldbinding að frádregnum tekjuskatti, breyting	(1.701)	(2.306)
Liðir færðir beint á eigið fé sem gætu verið færðir síðar í rekstrarreikning:		
Þýðingarmunur vegna dóttur- og hlutdeildarféлага	(203)	258
Rekstrarliðir færðir á eigið fé samtals	(1.904)	(2.048)
Heildarhagnaður ársins	<u>159.697</u>	<u>207.439</u>

Skýringar nr. 1 til 59 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Efnahagsreikningur

Eignir	Skýr.	2024	2023
Fastafjármunir			
Rekstrarfjármunir	8,16	2.836.572	2.918.386
Rekstrarfjármunir í byggingu	9	28.874	0
Undirbúningskostnaður	10	129.632	115.156
Aðrar óefnislegar eignir	10	50.475	50.088
Afleiðusamningar	12	33.517	74.260
Dótturfélög	13	8.201	7.458
Hlutdeildarfélag	14	5.303	4.725
Lán til tengdra aðila	15	186.326	232.940
Eignarhlutir í öðrum félögum		690	676
Fastafjármunir samtals		3.279.590	3.403.689
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	17	58.572	67.827
Kröfur á tengda aðila		41.028	41.270
Afleiðusamningar	12	12.051	16.206
Eignir til sölu		7.864	0
Handbært fé	18	78.781	85.256
Veltufjármunir samtals		198.296	210.559
Eignir samtals		3.477.886	3.614.248
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Eigendaframlög	19	586.512	586.512
Bundin hlutdeild	20	3.172	2.199
Þýðingarmunur	20	(16.652)	(16.449)
Annað eigið fé		1.730.779	1.791.852
Eigið fé samtals		2.303.811	2.364.114
Langtímaskuldir			
Vaxtaberandi skuldir	21	563.096	754.956
Lífeyrisskuldbindingar	23	39.204	39.431
Tekjuskattsskuldbinding	7	255.117	240.682
Leiguskuldbinding	16	8.375	9.931
Afleiðusamningar	12	2.337	989
		868.129	1.045.989
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	24	37.650	53.173
Vaxtaberandi skuldir	22	182.631	27.619
Tekjuskattur til greiðslu	7	83.287	119.232
Skuld við tengd félög		499	134
Afleiðusamningar	12	1.879	3.987
		305.946	204.145
Skuldir samtals		1.174.075	1.250.134
Eigið fé og skuldir samtals		3.477.886	3.614.248

Skýringar nr. 1 til 59 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Eiginfjáryfirlit

	Eigenda- framlög	Bundin hlutdeild	Þýðingar- munur	Annað eigið fé	Eigið fé samts
Breytingar á eigin fé 2024					
Eigið fé 1. janúar 2024	586.512	2.199 (	16.449)	1.791.852	2.364.114
Hagnaður ársins				161.601	161.601
Þýðingamunur		(	203)		(203)
Lífeyrisskuldbinding, breyting			(	1.701)	(1.701)
Heildarhagnaður ársins.....		0 (	203)	159.900	159.697
Hlutdeild í hagn. dóttur- og hlutd.fél. millif.....		973	(	973)	0
Arður til eigenda				(220.000)	(220.000)
Eigið fé 31. desember 2024	586.512	3.172 (	16.652)	1.730.779	2.303.811
Breytingar á eigin fé 2023					
Eigið fé 1. janúar 2023.....	586.512	197 (	16.707)	1.726.674	2.296.676
Hagnaður ársins.....				209.487	209.487
Þýðingamunur			258		258
Lífeyrisskuldbinding, breyting			(	2.306)	(2.306)
Heildarhagnaður ársins.....		0	258	207.181	207.439
Hlutdeild í hagn. dóttur- og hlutd.fél. millif.....		2.002	(	2.002)	0
Arður til eigenda				(140.000)	(140.000)
Eigið fé 31. desember 2023.....	586.512	2.199 (	16.449)	1.791.852	2.364.114

Skýringar nr. 1 til 59 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit

	2024	2023
Rekstrarhreyfingar		
Rekstrarhagnaður	309.849	391.542
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:		
Afskriftir og virðisrýrnun	100.471	105.931
Lífeyrisskuldbinding, breyting	(2.377)	(2.251)
Aðrir liðir	(17)	(472)
Veltufé frá rekstri án fjármagnsliða	407.926	494.750
Rekstrartengdar eignir og skuldir, breyting	(8.390)	26.131
Handbært fé frá rekstri án fjármagnsliða	399.536	520.881
Innborgaðar vaxtatekjur	19.184	21.765
Greidd vaxtagjöld og gjaldeyrismunur	(30.879)	(39.793)
Greiddir skattar	(117.786)	(87.676)
Handbært fé frá rekstri	270.055	415.177
Fjárfestingarhreyfingar		
Aflstöðvar í rekstri	(19.319)	(21.652)
Aflstöðvar í byggingu	(22.614)	0
Virkjunarundirbúningur	(18.681)	(22.088)
Aðrir rekstrarfjármunir	(5.776)	(5.721)
Keypt hlutabréf	(23)	(18)
Tekjuskattur vegna söluhagnaðar hlutabréfa í dótturfélagi	0	(112.805)
Seldar eignir	101	572
Lán til tengdra aðila, afborganir	39.934	39.930
Fjárfestingarhreyfingar	(26.378)	(121.782)
Fjármögnunarhreyfingar		
Greiddur arður	(220.000)	(140.000)
Lækkun hlutafjár	279	0
Afborganir langtímalána	(29.458)	(222.868)
Fjármögnunarhreyfingar	(249.179)	(362.868)
Breyting á handbæru fé	(5.502)	(69.473)
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(973)	3.784
Handbært fé í ársbyrjun	85.256	150.945
Handbært fé í árslok	78.781	85.256
Fjármögnunarhreyfingar án greiðsluáhrifa:		
Lækkun hlutafjár í hlutdeildarfélagi	0	280

Skýringar nr. 1 til 59 eru óaðskiljanlegur hluti þessa ársreiknings.

Skýringar

Almennar upplýsingar

1. Landsvirkjun

Landsvirkjun er sameignarfyrtæki sem er með starfsstöðvar sínar á Íslandi og eru höfuðstöðvar þess að Katrínartúni 2, Reykjavík. Landsvirkjun starfar á grundvelli laga nr. 42/1983 um fyrirtækið. Megintilgangur fyrirtækisins er að stunda starfsemi á orkusviði.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur félagsins er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga.

Stjórn fyrirtækisins staðfesti ársreikninginn 21. febrúar 2025.

Skýring nr. 40 inniheldur upplýsingar um breytingar og endurbætur á IFRS stöðlum og skýringar nr. 41-57 innihalda upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir.

b. Matsaðferðir

Reikningsskilin byggja á upphaflegu kostnaðarverði, að því undanskildu að eftirfarandi eignir og skuldir eru metnar á gangvirði; afleiðusamningar, veltufjáreignir og eignarhlutar í öðrum félögum. Rekstrarfjármunir til sölu og eignasamstæður til ráðstöfunar eru færðar á bókfærðu verði eða gangvirði, hvoru sem lægra reynist.

c. Framsetningar- og starfrækslugjaldmiðill

Reikningsskilin eru birt í bandaríkjadöllum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum bandaríkjadala nema að annað sé tekið fram.

d. Mat stjórnenda í reikningsskilum

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á ársreikninginn er að finna í eftirfarandi skýringum:

- skýring nr. 8 og 49 rekstrarfjármunir
- skýring nr. 10 og 50 undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir
- skýringar nr. 12, 29, 30, 31, 32 afleiðusamningar
- skýring nr. 23 lífeyrisskuldbindingar

e. Ákvörðun gangvirðis

Reikningsskilaaðferðir og skýringar félagsins geta krafist mats á gangvirði, bæði vegna fjármálagerna og annarra eigna og skulda.

Að svo miklu leyti sem hægt er notar félagið markaðsupplýsingar við ákvörðun gangvirðis en liggi slíkar upplýsingar ekki fyrir er byggt á mati stjórnenda.

Skýringar, frh.:

2. Grundvöllur reikningsskilanna frh.:

e. Ákvörðun gangvirðis frh.:

Í tilfelli afleiða annarra en innbyggðra afleiða eru upplýsingar frá mótaðilum, þar sem við á, nýttar við ákvörðun gangvirðis. Fjárstýring leggur þá eigið mat til samanburðar og sannreynir að matið uppfylli kröfur alþjóðlegra reikningsskilastaðla (IFRS), þar á meðal það stig sem slíkt mat myndi falla undir.

Gangvirðið er flokkað eftir stigskiptu kerfi á grundvelli þeirra forsendna sem notaðar eru við matið samkvæmt eftirfarandi stigum:

- Stig 1: Uppgefið verð á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.
- Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en uppgefnu verði á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verð) eða óbeint (afleidd af verði).
- Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru byggðar á gögnum sem ekki er unnt að afla á markaði.

Ef forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis tilheyra mismunandi stigum, þá er gangvirðið allt fært í lægsta stig.

Verði breyting á flokkun gangvirðis á reikningsskilatímabilinu á sér stað tilfærsla um stig í lok þess tímabils.

Nánari upplýsingar um forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis er að finna í eftirfarandi skýringum.

- skýring nr. 12 afleiðusamningar
- skýring nr. 29 innbyggðar afleiður
- skýring nr. 36 lán til tengdra aðila og langtímaskuldir

f. Starfspáttayfirlit

Öll starfsemi móðurfélagsins fellur undir einn starfspátt, en tilgangur Landsvirkjunar samkvæmt lögum er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Orkuvinnsla Landsvirkjunar byggist á vatnsafla, jarðhita og vindi. Landsvirkjun selur alla raforku sína á Íslandi, annars vegar í heildsölu til raforkusmásala og hins vegar beint til stórnotenda.

g. Framsetning reikningsskila

Landsvirkjun gerir ekki samstæðuársreikning með dótturfélögum sínum Icelandic Power Insurance Ltd. og Landsvirkjun Power ehf. þar sem áhrif þess eru talin vera óveruleg. Þess í stað eru reikningsskilin gerð í samræmi við kröfur IAS 27 Aðgreind reikningsskil. Afkoma dótturfélaganna er sýnd í einni tölu í rekstrarreikningi í línunni Áhrif dóttur- og hlutdeildarféлага og eignir og skuldir dótturféлага eru ekki sýndar línu fyrir línu í efnahagsreikningi en koma þess í stað fram undir liðnum Eignarhlutir í dótturfélögum.

3. Rekstrartekjur

	2024	2023
Raforkusala greinist þannig:		
Heildsala	121.535	110.350
Stórnotendur	395.273	425.898
Raforkusala samtals	516.808	536.248

Innleystar áhættuvarnir sem tengjast raforkusölusamningum eru framsettar með rekstrartekjum í rekstrarreikningi. Nánari upplýsingar um áhættuvarnir er að finna í skýringu 29.

Aðrar tekjur samanstanda af tekjum af sölu á upprunaábyrgðum, verksölu, húsaleigutekjum o.fl.

Í skýringu nr. 43 er gerð frekari grein fyrir tekjuskráningu félagsins.

Skýringar, frh.:

4. Heildarfjöldi starfsmanna

Heildarfjöldi starfsmanna greinist þannig:

	2024	2023
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	376	346
Fjöldi stöðugilda miðað við heilsársstörf í árslok	362	329

5. Laun og launatengd gjöld

Heildarlaun starfsmanna greinast þannig:

Laun	47.769	43.212
Iðgjaldatengd lífeyrisiðgjöld	7.888	6.183
Réttindatengd lífeyrisiðgjöld	3.161	3.033
Önnur breyting lífeyrisskuldbindingar	(2.377) (2.251)	
Önnur launatengd gjöld	4.753	4.148
	61.194	54.325
Eignfært á framkvæmdir	(5.608) (3.925)	
Fært í rekstrarreikning	55.586	50.400

Laun og launatengd gjöld skiptast þannig:

Orkuvinnsla	32.719	28.769
Annar rekstrarkostnaður	28.475	25.556
Eignfært á framkvæmdir	(5.608) (3.925)	
	55.586	50.400

Laun stjórnar, forstjóra, aðstoðarforstjóra og framkvæmdastjóra greinast þannig:

Laun stjórnar	231	221
Laun og hlunnindi forstjóra	379	346
Laun 7 framkvæmdastjóra og aðstoðarforstjóra	2.196	2.150

6. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

Vaxtatekjur	19.024	22.747
Vaxtagjöld	(30.071) (33.429)	
Ábyrgðargjald	(542) (545)	
Eignfærðir vextir	349	0
Vaxtagjöld samtals	(30.264) (33.974)	
Innleystur gjaldeyrismunur	228 (5.950)	
Óinnleystur gjaldeyrismunur	544 (1.467)	
Gjaldeyrismunur samtals	772 (7.417)	
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða	(38.383) (18.242)	
Gangvirðisbreyting annarra afleiðusamninga	(2.456) (17.696)	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) samtals	(51.307) (54.582)	

Eignfærður fjármagnskostnaður af bundnu fé í mannvirkjum í byggingu nam 3,67% á árinu 2024 (2023: enginn).

Skýringar, frh.:

7. Tekjuskattur

2024

2023

Tekjuskattur greinist þannig:

Breyting tekjuskattsskuldbindingar	(	14.435)	(	7.770)
Tekjuskattur til greiðslu	(	83.287)	(	119.232)
Tekjuskattur vegna lífeyrisskuldbindingar sem færð er á eigið fé	(	1.025)	(	1.389)
Gjaldfærður tekjuskattur	(	98.747)	(	128.391)

Breyting tekjuskattsskuldbindingar greinist þannig:

Breyting á tímabundnum mismun	(	14.435)	(	7.770)
Breyting tekjuskattsskuldbindingar	(	14.435)	(	7.770)

Virkt skatthlutfall

2024

2023

Hagnaður ársins	161.601	209.487
Tekjuskattur	98.747	128.391
Hagnaður fyrir tekjuskatt	260.348	337.878

Tekjuskattur skv. gildandi skatthlutfalli	38,4%	99.974	37,6%	127.042
Óskattskyldir liðir	(0,2%)	(552)	0,5%	1.704
Áhrif dóttur,- hlutdeildar- og annarra félaga	(0,3%)	(675)	(0,1%)	(355)
Virkur tekjuskattur	37,9%	98.747	38,0%	128.391

2024

2023

Breyting tekjuskattsskuldbindingar á árinu greinist þannig:

Tekjuskattsskuldbinding í ársbyrjun	(	240.682)	(	232.912)
Tekjuskattur færður í rekstrarreikning	(	98.747)	(	128.391)
Tekjuskattur vegna eiginfjárfærslna		1.025		1.389
Tekjuskattur til greiðslu		83.287		119.232
Tekjuskattsskuldbinding í árslok	(	255.117)	(	240.682)

Tekjuskattsskuldbinding félagsins skiptist þannig:

Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	(	257.769)	(	225.539)
Afleiðusamningar	(	16.965)	(	32.321)
Aðrir liðir		19.617		17.178
Tekjuskattsskuldbinding í árslok	(	255.117)	(	240.682)

Skýringar, frh.:

8. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Aflstöðvar	Aðrar eignir	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða 1.1.2023	5.678.002	45.419	5.723.421
Viðbætur á árinu	20.799	10.523	31.322
Selt og aflagt	(14)	(1.518)	(1.532)
Staða 31.12.2023	5.698.787	54.424	5.753.211
Viðbætur á árinu	20.685	4.430	25.115
Fært á eignir til sölu	0	(20.055)	(20.055)
Selt og aflagt	0	(1.183)	(1.183)
Staða 31.12.2024	5.719.472	37.616	5.757.088
Afskriftir og virðisrýrnun			
Staða 1.1.2023	2.714.925	24.425	2.739.350
Afskriftir ársins	94.855	2.053	96.908
Selt og aflagt	(14)	(1.418)	(1.432)
Staða 31.12.2023	2.809.766	25.060	2.834.826
Afskriftir ársins	95.078	3.903	98.981
Fært á eignir til sölu	0	(12.191)	(12.191)
Selt og aflagt	0	(1.100)	(1.100)
Staða 31.12.2024	2.904.844	15.672	2.920.516
Bókfært verð			
1.1.2023	2.963.077	20.994	2.984.071
31.12.2023	2.889.022	29.364	2.918.386
31.12.2024	2.814.628	21.944	2.836.572

Fasteignamat og vátryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna fyrirtækisins sem metnar eru í fasteignamati nam 529 milljónum USD í árslok 2024 (2023: 508 milljónir USD). Vátryggingafjárhæð eigna fyrirtækisins er 6.701 milljón USD (2023: 6.547 milljónir USD).

9. Rekstrarfjármunir í byggingu

Rekstrarfjármunir í byggingu greinast þannig:

	2024	2023
Staða 1.1.	0	0
Fært af undirbúningskostnaði	5.054	0
Viðbætur á árinu	23.820	0
Staða 31.12.	28.874	0

Rekstrarfjármunir í byggingu eru vindorkuver við Vaðöldu sem ber vinnuheitið Búrfellslundur.

Skýringar, frh.:

10. Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir

Undirbúningskostnaður og aðrar óefnislegar eignir greinast þannig:

	Eignfærður undirbúnings kostnaður	Vatns- og jarðhita- réttindi	Hugbúnaður	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða 1.1.2023	204.163	45.611	7.467	257.241
Viðbætur á árinu	23.385	0	2.356	25.741
Selt og aflagt	0	0 (	713) (	713)
Staða 31.12.2023	227.548	45.611	9.110	282.269
Viðbætur á árinu	19.530	0	1.877	21.407
Fært á rekstrarfjármuni í byggingu	(5.054)	0	0 (	5.054)
Selt og aflagt	0	0 (	49) (	49)
Staða 31.12.2024	242.024	45.611	10.938	298.573
Afskriftir og virðisrýrnun				
Staða 1.1.2023	104.152	0	4.565	108.717
Afskriftir á árinu	0	0	782	782
Virðisrýrnun á árinu	8.240	0	0	8.240
Selt og aflagt	0	0 (	713) (	713)
Staða 31.12.2023	112.392	0	4.634	117.026
Afskriftir á árinu	0	0	1.490	1.490
Selt og aflagt	0	0 (	49) (	49)
Staða 31.12.2024	112.392	0	6.075	118.467
Bókfært verð				
1.1.2023	100.011	45.611	2.902	148.524
31.12.2023	115.156	45.611	4.477	165.244
31.12.2024	129.632	45.611	4.864	180.107

Undirbúningskostnaður og vatns- og jarðhitaréttindi eru yfirfarin á hverju ári af stjórnendum og athugað er hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun var byggt á spá um vænt sjóðstreymi yfir afskriftartíma eignanna. Við matið var vænt sjóðstreymi núvirt með 5,35% (2023: 5,50%) veginni meðalávöxtunakröfu. Ef stjórnendur telja að virðisrýrnun hafi orðið er sá undirbúningskostnaður færður til gjalda sem virðisrýrnun.

11. Afskriftir og virðisrýrnun

Afskriftir og virðisrýrnun sundurliðast þannig:

	2024	2023
Aflstöðvar	95.078	94.855
Aðrar eignir	3.903	2.053
Afskrift eigna í rekstri	98.981	96.908
Virðisrýrnun á undirbúningskostnaði	0	8.240
Afskriftir hugbúnaðar	1.490	782
	100.471	105.931

Skýringar, frh.:

11. Afskriftir og virðisrýrnun frh.:

Afskriftir og virðisrýrnun skiptast þannig á rekstrarliði:	2024	2023
Orkuvinnsla	95.996	95.674
Almennar rannsóknir	0	8.240
Annar rekstrarkostnaður	4.475	2.017
	100.471	105.931

12. Afleiðusamningar í efnahagsreikningi

Afleiðusamningar í efnahagsreikningi sundurliðast þannig:

31.12.2024 31.12.2023

Eignir:

Innbyggðir afleiðusamningar í raforkusamningum	42.127	80.510
Hrávöruvarnir	3.441	6.239
Gjaldmiðlasamningar	0	3.717
	45.568	90.466

Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:

Langtímahluti afleiðusamninga	33.517	74.260
Skammtímahluti afleiðusamninga	12.051	16.206
	45.568	90.466

Skuldir:

Hrávöruvarnir	2.984	4.976
Gjaldmiðlasamningar	1.232	0
	4.216	4.976

Skipting afleiðusamninga er eftirfarandi:

Langtímahluti afleiðusamninga	2.337	989
Skammtímahluti afleiðusamninga	1.879	3.987
	4.216	4.976

Í skýringu nr. 29 er gerð grein fyrir forsendum við mat á gangvirði innbyggðra afleiða.

Gangvirði afleiða annarra en innbyggðra afleiða er byggt á uppgefnu mati mótaðila og er sannreynt af fjárstýringu með samanburðarútreikningum byggðum á markaðsgögnum.

13. Eignarhlutir í dótturfélögum

Eignarhlutir í dótturfélögum eru færðir samkvæmt hlutdeildaraðferð og eru eftirfarandi:

	2024		
	Eignarhlutur	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
Icelandic Power Insurance Ltd., Bermuda	100,0%	839	4.673
Landsvirkjun Power ehf., Reykjavík	100,0%	36	3.528
		875	8.201
	2023		
	Eignarhlutur	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
Icelandic Power Insurance Ltd., Bermuda	100,0%	665	3.835
Landsvirkjun Power ehf., Reykjavík	100,0%	150	3.623
		815	7.458

Skýringar, frh.:

14. Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum

Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum sem færðir eru samkvæmt hlutdeildaraðferð eru eftirfarandi:

	Eignar- hlutur	2024	
		Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
Orkufjarskipti hf., Reykjavík	45,0%	918	4.845
SER eignarhaldsfélag ehf., Reykjavík	47,0%	13	448
Sjávarorka ehf., Reykjavík	33,6%	0	10
		931	5.303
	Eignar- hlutur	2023	
		Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
Heimsping ehf., Reykjavík	33,3%	0	2
Orkufjarskipti hf., Reykjavík	45,0%	70	4.272
SER eignarhaldsfélag ehf., Reykjavík	47,0%	33	441
Sjávarorka ehf., Reykjavík	33,6%	0	10
		103	4.725

15. Lán til tengdra aðila

Landsvirkjun hefur veitt Ríkissjóði og Orkufjarskiptum hf. langtímalán. Vaxtakjör eru 3,5-6,0%. Fjárhæð lánanna í árslok 2024 nam 186,3 milljónum USD að frádreginni afborgun næsta árs (2023: 232,9 milljónir USD). Næsta árs afborgun nemur 40,2 milljónum USD (2023: 39,9 milljónir USD). Lán til Ríkissjóðs eru tveir lánasamningar, 100 milljónir EUR greiðast í einu lagi árið 2026 og 158,9 milljónir USD greiðast með jöfnum afborgunum á 4 árum.

	31.12.2024	31.12.2023
Ríkissjóður Íslands	223.305	269.406
Orkufjarskipti hf.	3.246	3.469
Næsta árs afborgun	(40.225)	(39.935)
	186.326	232.940

16. Leigusamningar

Félagið er sem leigutaki aðili að leigusamningum vegna fasteigna og lóða. Leigueignir eru færðar meðal rekstrarfjármuna.

	2024		2023	
	Leigueign	Leiguskuld	Leigueign	Leiguskuld
Staða í upphafi árs	13.437	(11.761)	6.525	(4.703)
Viðbót á árinu	0	0	6.755	(6.755)
Verðbætur	531	(531)	350	(350)
Gengismunur	0	144	0	(202)
Afskrift af leigueign / afborganir af leiguskuld	(1.857)	1.839	(193)	249
Staða í lok árs	12.111	(10.309)	13.437	(11.761)

Næsta árs afborgun er færð meðal skammtímaskulda. Félagið gjaldfærði á árinu 432 þúsund USD (2023: 207 þúsund USD) vegna vaxtagjalda af leiguskuldbindingu. Þá nýtir félagið sér undanþágur IFRS 16 vegna leigu á eignum með lágt virði.

Skýringar, frh.:

16. Leigusamningar frh.:

Leiguskuldbinding - gjalddagagreining - ónúvirt

	2024	2023
Til greiðslu innan árs	2.282	2.205
Til greiðslu eftir ár en innan 5 ára	4.983	6.780
Til greiðslu eftir 5 ár og síðar	8.798	8.791
Samtals leiguskuldbinding - ónúvirt	16.063	17.777

17. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

31.12.2024 31.12.2023

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur greinast þannig:

Viðskiptakröfur	57.897	60.698
Aðrar skammtímakröfur	675	7.129
	58.572	67.827

Við mat á virðisýrnun viðskiptakrafna er stuðst við sögulegar upplýsingar ásamt núverandi efnahagshorfum. Í árslok 2024 voru 87% viðskiptakrafna yngri en 30 daga (2023: 97%).

18. Handbært fé

Handbært fé greinist þannig:

Bankainnstæður	78.781	85.256
	78.781	85.256

19. Eigið fé

Landsvirkjun er sameignarfyrtæki Ríkissjóðs og Eignarhluta ehf. Ríkissjóður á 99,9% eignarhluta í félaginu og Eignarhlutir ehf. 0,1%. Eignarhlutir ehf. eru í eigu Ríkissjóðs. Landsvirkjun er sjálfstæður skattaðili.

20. Þýðingarmunur og bundin hlutdeild

Þýðingarmunur er gengismunur sem er tilkominn vegna þess að dóttur- og hlutdeildarfélög Landsvirkjunar eru með aðra starfrækslumynd en móðurfélagið. Bundin hlutdeild sýnir óinnleystan hagnað vegna hlutdeildar í afkomu dóttur- og hlutdeildarféлага frá 1. janúar 2016. Óinnleystur hagnaður er hlutdeild í hagnaði umfram það sem nemur mótteknum arði eða þeim arði sem ákveðið hefur verið að úthluta.

21. Vaxtaberandi skuldir

Breyting vaxtaberandi skulda greinist þannig:

	2024	2023
Vaxtaberandi skuldir 1.1.	782.575	999.025
Afborganir langtímalána	(27.619)	(222.619)
Gengismunur	(9.562)	5.758
Breytingar vegna affalla	333	411
Vaxtaberandi skuldir 31.12.	745.727	782.575

Skýringar, frh.:

21. Vaxtaberandi skuldir frh.:

Vaxtaberandi langtímaskuldir greinast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Gjald dagar	2024 Meðal- vextir	Eftir- stöðvar	2023 Meðal- vextir	Eftir- stöðvar
Skuldir í EUR	2026	3,2%	156.164	4,1%	165.708
Skuldir í USD	2025-2035	3,9%	589.563	4,0%	616.867
			745.727		782.575
Afborganir næsta árs			(182.631)		(27.619)
Skuldir til langs tíma samtals			563.096		754.956

Vaxtakjör af lánum fyrirtækisins voru í árslok frá 2,8-6,3%. Að jafnaði voru nafnvextir á árinu 3,8% (2023: 4,0%) að teknu tilliti til ríkisábyrgðagjalds.

Ábyrgðagjald er reiknað samkvæmt lögum um ríkisábyrgðir nr. 121/1997.

22. Afborganir langtímaskulda

Samkvæmt lánasamningum eru afborganir langtímaskulda eftirfarandi:

	2024	2023
2024	-	27.619
2025	182.631	182.631
2026	183.806	193.368
2027	27.619	27.619
2028	131.764	131.764
2029	69.384	-
Síðar	150.523	219.574
	745.727	782.575

23. Lífeyrisskuldbindingar

Skuldbinding fyrirtækisins til greiðslu verðbóta á eftirlaun lífeyrisþega sem réttindi eiga hjá lífeyrissjóðum ríkis- og bæjarstarfsmanna nam 39,2 milljónum USD í árslok 2024 samkvæmt mati tryggingastærðfræðings, en við útreikningana er miðað við áætlaðar launa- og verðlagsbreytingar í framtíðinni. Vextir umfram hækkun verðlags eru taldir 3,5% og hækkun launa umfram hækkun verðlags er metin 1,5% á ári til jafnaðar. Forsendur um lífslíkur og dánartíðni eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Nýjar dánar- og eftirlifendatöflur voru gefnar út í desember 2021 af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga þar sem stuðst er við reiknilíkan með spá um framtíðar dánar- og eftirlifendatölur. Lífeyrisaldur er reiknaður 65 ár fyrir þá sjóðfélaga sem látið hafa af störfum og eiga geymd réttindi. Er þetta í samræmi við viðmiðanir hjá Lífeyrissjóði starfsmanna ríkisins.

Breyting skuldbindingar greinist þannig:	2024	2023
Staða 1.1.	39.431	36.427
Gjaldfært á árinu	784	781
Greitt á árinu	(3.161)	(3.032)
Tryggingafræðileg breyting	2.725	3.696
Áhrif gengisbreytinga	(575)	1.559
Staða 31.12.	39.204	39.431

Lífeyrisskuldbinding 5 ára yfirlit:

	2024	2023	2022	2021	2020
Núvirði skuldbindingar	39.204	39.431	36.427	39.574	36.597

Skýringar, frh.:

24. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:

	31.12.2024	31.12.2023
Viðskiptaskuldir	1.029	15.013
Áfallnir vextir	6.795	7.492
Virðisaukaskattur	15.469	16.821
Leiguskuldbinding, næsta árs afborgun	1.934	1.829
Aðrar skammtímaskuldir	12.423	12.018
	37.650	53.173

25. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Eigendur, dótturfélög, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn, lykilstjórnendur og félög og stofnanir í þeirra eigu teljast vera tengdir aðilar félagsins. Lán til Ríkissjóðs eru flokkuð sem eign hjá tengdum aðila.

Viðskipti við tengda aðila

	2024	2023
Sala á vöru og þjónustu:		
Dótturfélög, hlutdeildarfélag	138	110
Kaup á vörum og þjónustu:		
Dótturfélög, hlutdeildarfélag	9.778	7.517

Vaxtatekjur frá tengdum aðilum námu 11,0 milljónum USD, (2023: 12,9 milljónir USD) vegna lána. Lánin voru veitt á markaðskjörum sjá nánar í skýringu nr. 15 og 36.

	31.12.2024	31.12.2023
Lán til tengdra aðila greinast þannig:		
Vaxtaberandi lán til Orkufjarskipta hf.	3.246	3.469
Vaxtaberandi lán til Ríkissjóðs Íslands	223.305	269.406
Áfallnir vextir	780	974
Hlutfjárhlækkun hjá Orkufjarskiptum hf.	0	280
	227.331	274.129

Viðskiptakröfur og viðskiptaskuldir við tengda aðila greinast þannig:

	31.12.2024		31.12.2023	
	Kröfur	Skuldir	Kröfur	Skuldir
Dóttur- og hlutdeildarfélag	24 (	499)	82 (	134)

Viðskipti við tengda aðila hafa verið gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila. Ekki eru tilgreind sérstaklega viðskipti við Ríkissjóð, að undanskildum lánasamningum, eða félög og stofnanir í hans eigu en þau viðskipti eru eins og um ótengda aðila væri að ræða. Félagið nýtir sér undanþágu frá skýringarkröfum IAS 24 þar sem félagið er í ríkiseigu. Sjá nánar í skýringu 19.

Vænt útlánatap vegna krafna á tengda aðila er metið sérstaklega fyrir hvern aðila með tilliti til aðstæðna á reikningsskiladegi.

Skýringar, frh.:

26. Þóknun til endurskoðenda

Þóknun til endurskoðenda félagsins á árinu 2024 nam 96 þúsundum USD (2023: 116 þúsundum USD) þar af 75 þúsundum USD (2023: 73 þúsundum USD) vegna endurskoðunar og könnunar.

27. Áhættustýring

Skilvirk áhættustýring er grundvallarþáttur í upplýstri ákvarðanatöku og hluti af verklagi á öllum sviðum fyrirtækisins. Stefna Landsvirkjunar í áhættustýringu styður við samfelldan og tryggan rekstur sem og markmið fyrirtækisins á sviði samfélagsábyrgðar.

- Áhættunefnd stjórnar hefur eftirlit með virkni áhættustýringar, áhættustefnu og áhættuumgjörð Landsvirkjunar. Áhættunefnd stjórnar og endurskoðunarnefnd stjórnar upplýsa stjórn um störf nefndanna í samræmi við starfsreglur. Stjórn Landsvirkjunar tekur upplýsingar og tillögur nefndanna til umfjöllunar og afgreiðslu á fundum sínum.

- Forstjóri innleiðir áhættustefnu fyrirtækisins og sér til þess að til staðar séu skilvirk áhættustýringarkerfi og ferli til stuðnings stefnunni. Hann tryggir að ábyrgðarsvið þeirra sem koma að áhættustýringu sé skýrt, að eftirlit með áhættu sé fullnægjandi og yfirsýn sé til staðar yfir áhættuþætti fyrirtækisins. Forstjóri setur jafnframt fram áhættuviðmið fyrir starfsemi fyrirtækisins í samræmi við áhættuvilja.

- Framkvæmdastjórn Landsvirkjunar endurmetur og samþykkir verklag áhættustýringar innan fyrirtækisins. Hún er samráðsvettvangur varðandi áhættustýringu og fylgir því eftir að starfað sé í samræmi við áhættustefnu. Í framkvæmdastjórn sitja forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórnar samkvæmt skipuriti félagsins.

- Framkvæmdastjóri hvers sviðs ber ábyrgð á því að áhættustefnu og verklagi sé fylgt í daglegum störfum sviðsins.

- Áhættustjóri Landsvirkjunar þróar og samræmir aðferðafræði og verklag áhættustýringar. Hann styður við framkvæmd áhættustýringar, sinnir eftirliti og tekur þátt í upplýsingagjöf til stjórnar og stjórnenda.

28. Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta Landsvirkjunar verður til í viðskiptum og í annarri starfsemi fyrirtækisins. Fjárstýring ber ábyrgð á greiningu, stýringu og upplýsingagjöf varðandi fjárhagslega áhættu Landsvirkjunar. Fjárhagsleg áhætta félagsins skiptist í markaðsáhættu, lausafjárahættu og mótaðilaáhættu, en markaðsáhætta félagsins er helst tilkomin vegna:

- Verðtenginga í raforkusamningum við álverð
- Vaxtaáhættu vegna skulda félagsins
- Gjaldmiðlaáhættu tengdri skuldum og öðru sjóðstreymi

Landsvirkjun notar afleiðusamninga til að verja félagið fyrir markaðsáhættu.

29. Hrávöruáhætta

Félagið ber markaðsáhættu vegna breytinga á álverði en um 35% af raforkusölu (GWh) Landsvirkjunar á árinu 2024 var tengd við álverð. Félagið hefur gert afleiðusamninga til að treysta tekjugrundvöll sinn og draga úr sveiflum. Slíkir samningar fela í flestum tilvikum í sér að verð er fest eða fest á ákveðnu bili. Félagið verður því af tekjum ef verð hækka en tryggir tekjur ef verð lækka. Landsvirkjun hefur gert afleiðusamninga til varnar um 79% af álverðsáhættu til næstu 12 mánaða. Í árslok 2024 var gangvirði samninga vegna hrávöruvarna jákvætt um 0,5 milljónir USD (2023: jákvætt um 1,3 milljónir USD).

Skýringar, frh.:

29. Hrávöruáhætta frh.:

Innbyggðar afleiður

Með samningum Landsvirkjunar um sölu á rafmagni með tengingu við álverð verða til innbyggðar afleiður sem færðar eru í reikningsskilum félagsins. Innbyggðar afleiður raforkusamninga eru færðar í efnahagsreikningi á gangvirði á reikningsskiladegi. Gangvirðisbreytingar vegna þeirra eru færðar í rekstrarreikning meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

	2024	2023
Gangvirði innbyggðra afleiða sundurliðast þannig:		
Gangvirði innbyggðra afleiða í ársbyrjun	80.510	98.752
Breyting á gangvirði á árinu	(38.383) (18.242)	
Gangvirði innbyggðra afleiða í árslok	42.127	80.510
Skipting innbyggðra afleiða er eftirfarandi:		
Langtímahluti innbyggðra afleiða	31.883	70.354
Skammtímahluti innbyggðra afleiða	10.244	10.156
Innbyggðar afleiður samtals	42.127	80.510

Helstu forsendur Landsvirkjunar við mat á gangvirði innbyggðra afleiða eru eftirfarandi:
Útreikningar taka mið af framvirku álverði í LME kauphöllinni og miðast að hámarki við tímalengd framvirks álferils, eða 123 mánuði. Það er mat stjórnenda að væntingar um álverð eftir meira en tíu ár endurspegli álverð þegar samningar voru gerðir og því myndist ekki gangvirðisbreytingar vegna þess tímabils.
Útreikningar takmarkast í tímalengd við endurskoðun á raforkuverði samninga eða samningstíma. Tímalengdin getur þó aldrei orðið meiri en fyrrgreindir 123 mánuðir.
Vegna ákvæða um kaupskyldu raforkukaupenda miðast útreikningar við tryggð lágmarkskaup.
Núvirt er með vöxtum í Bandaríkjunum skv. upplýsingum úr Bloomberg, án álags. Í árslok 2024 var vaxtaferill til núvirðingar á bilinu 4,3 - 4,7% (2023: 3,7 - 5,6%).

Næmnigreining álverðsáhattu

Eftirfarandi töflur sýna áhrif á rekstrarreikning af breytingum álverðs á gangvirði fjármálagerninga með tengingu við álverð. Fjárhæðirnar eru fyrir skatta.

31.12.2024	Álverð USD/tonn	
	-100	+100
Innbyggðar afleiður	(14.557)	14.547
Álvarnir	3.117 (3.138)	
	(11.440)	11.409
31.12.2023	Álverð USD/tonn	
	-100	+100
Innbyggðar afleiður	(17.404)	17.404
Álvarnir	2.428 (2.358)	
	(14.976)	15.046

Skýringar, frh.:

30. Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er sú áhætta að fé tapist vegna óhagstæðra breytinga á gengi gjaldmiðla. Starfrækslumynt Landsvirkjunar er bandaríkjadalur og myndast því gjaldmiðlaáhætta af sjóðstreymi, eignum og skuldum í öðrum myntum en bandaríkjadal. Tekjur eru að stærstum hluta í bandaríkjadal og íslenskum krónum en rekstrargjöld í íslenskum krónum veita náttúrulega vörn. Dregið er úr gjaldmiðlaáhættu vegna afborgana skulda, vaxtagreiðslna og annarra gjalda með notkun gjaldmiðlaskiptasamninga.

Uppgjörsáhætta félagsins tengd breytingum á gengi myndast helst vegna skulda í evrum sem eru til langs tíma og greiðslu gjalda og tekjuskatts í íslenskum krónum. Eftirfarandi tafla sýnir stöðu Landsvirkjunar í öðrum myntum en starfrækslumynt.

Gjaldmiðlaáhætta Landsvirkjunar vegna peningalegra eigna og skulda var eftirfarandi í árslok:

	EUR	ISK	Aðrir gjaldmiðlar
31.12.2024			
Langtímakröfur.....	104.125	3.246	0
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	1.528	15.222	0
Handbært fé.....	26.576	4.504	0
Afleiðusamningar.....	52.062	0	0
Vaxtaberandi skuldir.....	(156.164)	0	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	(1.391)	(121.250)	(332)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	26.736	(98.278)	(332)
31.12.2023			
Langtímakröfur.....	110.499	3.469	0
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur.....	7.489	17.858	0
Handbært fé.....	7.933	7.833	0
Afleiðusamningar.....	55.250	0	0
Vaxtaberandi skuldir.....	(165.709)	0	0
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.....	(774)	(159.011)	(308)
Áhætta í efnahagsreikningi.....	14.688	(129.851)	(308)

Gengi helstu gjaldmiðla gagnvart bandaríkjadal árin 2024 og 2023 var eftirfarandi:

	Meðalgengi		Árslokagengi	
	2024	2023	2024	2023
EUR.....	0,92	0,93	0,96	0,90
ISK.....	137,93	137,98	138,20	136,20

Skýringar, frh.:

30. Gjaldmiðlaáhætta frh.:

Næmnigreining

Breyting á gengi bandaríkjadals í árslok um 10% gagnvart eftirtöldum myntum hefði breytt hagnaði (tapi) og eigin fé um eftirfarandi fjárhæðir fyrir tekjuskatt. Greiningin nær aðeins til peningalegra eigna og skulda og gerir ráð fyrir að allar aðrar breytur, sérstaklega vextir, haldist óbreyttar.

2024	Afkoma / Eigið fé	
	Styrking	Veiking
EUR	(2.674)	2.674
ISK	9.828 (	9.828)
Aðrar myntir	33 (	33)
2023	Styrking	
	Styrking	Veiking
EUR	(1.469)	1.469
ISK	12.985 (	12.985)
Aðrar myntir	31 (	31)

Í lok desember 2024 var gangvirði gjaldmiðlaskiptasamninga neikvætt um 1,2 milljónir USD (2023: jákvætt um 3,7 milljónir USD).

31. Vaxtaáhætta

Landsvirkjun býr við vaxtaáhattu vegna vaxtaberandi eigna og skulda sem bera fasta eða breytilega vexti. Áhætta félagsins felst einkum í mögulegri hækkun vaxta á skuldir með breytilega vexti sem leiða myndi til hækkunar vaxtagjalda.

Að teknu tilliti til skiptasamninga var hlutfall fjárskulda með fasta vexti um 77% í árslok 2024 (2023: 77%). Í árslok 2024 var áætlað gangvirði vaxtaberandi skulda fyrirtækisins um 4 milljónum USD hærra en bókfært verð þeirra (4 milljónum USD hærra 2023) sé núvirt með vaxtarófi undirliggjandi mynta án álags. Eftirfarandi tafla sýnir skiptingu fjármálagerninga eftir því hvort þeir bera fljótandi eða fasta vexti.

Fjármálagerningar með fasta vexti		31.12.2024	31.12.2023
Vaxtaberandi skuldir	(	522.895)	(547.367)
Gjaldmiðla- og vaxtaskiptasamningar	(	56.015)	(56.015)
Lán til tengdra aðila		226.551	272.117
	(	352.359)	(331.265)
Fjármálagerningar með breytilega vexti			
Handbært fé		78.781	85.256
Vaxtaberandi skuldir	(	222.832)	(235.208)
Gjaldmiðla- og vaxtaskiptasamningar		52.062	55.250
Lán til tengdra aðila		0	758
	(	91.989)	(93.944)

Skýringar, frh.:

31. Vaxtaáhætta frh.:

Næmnigreining vaxtaáhættu

Eftirfarandi töflur sýna áhrif af breytingum vaxta á bókfært virði og áætlað sjóðstreymi til eins árs. Fjárhæðirnar eru fyrir skatta.

31.12.2024

	Sjóðstreymi		Bókfært virði	
	-100 bps	+100 bps	-100 bps	+100 bps
Innbyggðar afleiður	0	0	(2.709)	2.488
Aðrir afleiðusamningar	(521)	521	(1.525)	(174)
Vaxtaberandi skuldir	2.229	(2.229)	0	0
Handbært fé	(788)	788	0	0
	920	(920)	(4.234)	2.314

31.12.2023

	Sjóðstreymi		Bókfært virði	
	-100 bps	+100 bps	-100 bps	+100 bps
Innbyggðar afleiður	0	0	(1.747)	1.561
Aðrir afleiðusamningar	(552)	552	(1.815)	485
Vaxtaberandi skuldir	1.657	(1.657)	0	0
Handbært fé	(853)	853	0	0
	252	(252)	(3.562)	2.046

32. Lausafjárahætta

Lausafjárahætta felur í sér hættu á tapi ef félagið getur ekki staðið við skuldbindingar sínar á gjalddaga. Landsvirkjun takmarkar lausafjárahættu með því að tryggja að nægt laust fé sé til staðar á hverjum tíma til að standa við skuldbindingar. Til að jafnvægi sé á milli skuldbindinga og væntra tekna er lögð áhersla á tryggja lausafjárstöðu fyrirtækisins í formi handbærs fjár og aðgengis að veltílanum.

Í árslok 2024 nam handbært fé um 79 milljónum USD (2023: 85 milljónum USD) en ef tekið er tillit til óáðregins veltíláns (125 milljónir USD) þá hefur Landsvirkjun aðgang að alls um 204 milljónum USD (2023: 210 milljón USD).

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerninga, þar með taldir vextir, greinast þannig:

31.12.2024	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður						
Lán til hlutd.félaga	3.246	3.937	1.023	284	2.630	0
Lán til Ríkissjóðs	223.305	234.425	48.455	144.814	41.157	0
Handbært fé	78.781	78.781	78.781	0	0	0
Skammtímakröfur .	59.375	59.374	59.374	0	0	0
Vaxtab. skuldir	(745.727)	(813.700)	(198.786)	(198.578)	(258.318)	(158.020)
Skammtímask.	(121.436)	(121.436)	(121.436)	0	0	0
	(502.456)	(558.619)	(132.589)	(53.480)	(214.530)	(158.020)

Skýringar, frh.:

32. Lausafjánhætta frh.:

31.12.2024	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
Fjármálagerningar sem eru afleiður						
Gjaldmiðlasamn. ... (	1.232) (	1.680)	620 (	2.300)	0	0
Hrávöruafleiður	457	46 (	33)	79	0	0
Innbyggðar afleiður í raforkusamn.	42.127	48.011	10.522	10.366	17.251	9.872
	41.352	46.377	11.109	8.145	17.251	9.872
31.12 2023						
Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður						
Lán til hlutd.félaga	3.469	4.366	405	1.004	839	2.118
Lán til Ríkissjóðs	269.406	296.237	50.761	48.822	196.654	0
Handbært fé	85.256	85.256	85.256	0	0	0
Skammtímakröfur .	69.162	69.162	69.162	0	0	0
Vaxtab. skuldir	(782.575) (	870.978) (	44.329) (	202.130) (	390.324) (	234.194)
Skammtímask.	(170.904) (	170.904) (	170.904)	0	0	0
	(526.186) (	586.861) (	9.650) (	152.303) (	192.832) (	232.076)
Fjármálagerningar sem eru afleiður						
Gjaldmiðlasamn. ...	3.718	4.381	819	1.316	2.247	0
Hrávöruafleiður	1.263	5.191	5.191	0	0	0
Innbyggðar afleiður í raforkusamn.	80.510	93.892	10.494	14.097	40.727	28.574
	85.490	103.464	16.503	15.413	42.974	28.574

33. Fjármögnun

Landsvirkjun leggur áherslu á tryggt og fjölbreytt aðgengi að fjármagni. Fyrirtækið hefur sótt fjármagn með lántökum, útgáfu skuldabréfa og í gegnum verktakafjármögnun. Einnig hefur fyrirtækið aðgang að lánalínu frá viðskiptabönkum sínum. Stefna fyrirtækisins er að ný fjármögnun sé græn eða sjálfbærnitengd. Öll ný fjármögnun frá árinu 2018 hefur verið græn eða sjálfbærnitengd í samræmi við stefnu okkar og framtíðarsýn um sjálfbæran heim, knúinn endurnýjanlegri orku.

Engin ný lán voru tekin á árinu 2024 (2023: 0 m. USD). Afborganir langtímalána voru 28 m. USD (2023: 223 m. USD).

Vaxtaberandi skuldir Landsvirkjunar námu 746 m. USD í árslok 2024 (2023: 783 m. USD). Dregið er úr áhættu tengdri endurfjármögnun með jafnri dreifingu afborgana og með hæfilegum líftíma útistandandi lána. Veginn meðallíftími vaxtaberandi skulda er 2,8 ár (2023: 3,7 ár) og hlutfall vaxtaberandi skulda á gjalddaga innan 12 mánaða er 24% (2023: 4%).

Undanfarin ár hefur Landsvirkjun unnið markvisst að því að afnema ríkisábyrgð af útistandandi skuldum þar sem því verður við komið. Nú er eitt lán með ríkisábyrgð og er það á gjalddaga 2026. Í lok árs 2024 voru 21% af skuldum Landsvirkjunar með ríkisábyrgð (2023: 21%). Landsvirkjun greiðir ábyrgðargjald til íslenska ríkisins af skuldum fyrirtækisins sem eru með ríkisábyrgð.

Skýringar, frh.:

34. Græn fjármögnun

Landsvirkjun hefur sett upp grænan fjármögnunarramma („Green Finance Framework“). Græn fjármögnun er nýtt til að fjármagna og endurfjármagna grænar eignir á efnahagsreikningi fyrirtækisins. Landsvirkjun var fyrsta íslenska fyrirtækið til að gefa út græn skuldabréf og í árslok 2024 er heildarútgáfa útistandandi grænna skuldbréfa 200 m. USD. Nánari upplýsingar um rammann og árlega skýrslugjöf má finna á vefsíðu Landsvirkjunar.

35. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta felur í sér hættu á að gagnaðili samnings uppfylli ekki ákvæði hans. Mótaðilaáhætta Landsvirkjunar verður fyrst og fremst til vegna raforkusamninga, afleiðusamninga fyrirtækisins, lána til tengdra aðila og handbærs fjár. Um verulegar fjárhæðir getur verið að ræða en Landsvirkjun takmarkar mótaðilaáhættu t.d. með kröfu um tryggð lágmarkskaup í raforkusamningum, ásamt því að fara fram á ábyrgðir frá viðskiptavinum. Þá er gerð krafa um að mótaðilar séu með lánshæfiseinkunn í fjárfestingaflokki þegar kemur að vörslu handbærs fjár og við gerð afleiðusamninga. Í skýringu nr. 47 er gerð nánari grein fyrir mati eigna.

Mótaðilaáhætta fyrirtækisins greinist með eftirfarandi hætti í árslok:	31.12.2024	31.12.2023
Lán til hlutdeildarfélaganna	3.246	3.469
Lán til Ríkissjóðs	223.305	269.406
Afleiðusamningar	45.568	90.466
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	59.375	69.162
Handbært fé	78.781	85.256
	410.275	517.759

36. Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði lána til tengdra aðila og langtímaskulda

	31.12.2024 Bókfært verð	Gangvirði	31.12.2023 Bókfært verð	Gangvirði
Vaxtaberandi lán til Ríkissjóðs	223.305	226.710	269.406	274.400
Vaxtaberandi langtímaskuldir	(745.727)	(741.939)	(782.575)	(786.536)

Gangvirði annarra fjáreigna og fjárskulda er metið jafnt bókfærðu verði þeirra.

Við útreikning á gangvirði vaxtaberandi lána til tengdra aðila og langtímaskulda er notað vaxtaróf undirliggjandi mynta við núvirðingu á væntu sjóðstreymi.

Vextir greinast þannig:	2024	2023
Vaxtaberandi eignir og skuldir USD	2,8 til 6,3%	3,7 til 5,6%
Vaxtaberandi eignir og skuldir EUR	3,2 til 3,5%	2,6 til 3,5%

Skýringar, frh.:

37. Flokkun gangvirðis

Taflan sýnir stigskiptingu þeirra liða ársreiknings sem færðir eru á gangvirði.

	Stig 2	Stig 3	Samtals
31.12.2024			
Innbyggðar afleiður		42.127	42.127
Aðrar afleiður	(775)	(775)	
Eignarhlutir í öðrum félögum		690	690
	(775)	42.817	42.042
31.12.2023			
Innbyggðar afleiður		80.510	80.510
Aðrar afleiður	4.980		4.980
Eignarhlutar í öðrum félögum		676	676
	4.980	81.186	86.166

Helstu forsendur við verðmat á afleiðum má sjá í skýringum 12, 29 og 30.

38. Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir skiptast í ákveðna flokka. Flokkunin hefur áhrif á það hvernig viðkomandi fjármálagerningar eru metnir. Þeir flokkar sem fjáreignir og fjárskuldir fyrirtækisins tilheyra og matsgrundvöllur þeirra er sem hér segir:

- Veltufjáreignir og veltufjárskuldir - eru færðar á gangvirði gegnum rekstur.
- Fjárfestingar í eiginfjárgerningum - eru færðar á gangvirði gegnum rekstur.
- Lán og kröfur - eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.
- Aðrar fjárskuldir - eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	Afleiðusamningar á gangvirði um rekstrarreikning	Fjáreignir á gangvirði um rekstrarreikning	Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði	Fjárskuldir á afskrifðu kostnaðarverði	Samtals
31.12.2024					
Afleiðusamningar	45.568				45.568
Eignarhlutir í öðrum félögum		690			690
Lán til hlutdeildarfélaganna			3.246		3.246
Lán til Ríkissjóðs			223.305		223.305
Viðskipta- og aðrar skammt.kr.			59.374		59.374
Handbært fé			78.781		78.781
Eignir samtals	45.568	690	364.706	0	410.964
Vaxtaberandi skuldir				745.727	745.727
Afleiðusamningar	4.216				4.216
Viðskipta- og aðrar skammt.sk.				121.436	121.436
Skuldir samtals	4.216	0	0	867.163	871.379
31.12.2023					
Afleiðusamningar	90.466				90.466
Eignarhlutir í öðrum félögum		676			676
Lán til hlutdeildarfélaganna			3.469		3.469
Lán til Ríkissjóðs			269.406		269.406
Viðskipta- og aðrar skammt.kr.			69.162		69.162
Handbært fé			85.256		85.256
Eignir samtals	90.466	676	427.293	0	518.435
Vaxtaberandi skuldir				782.575	782.575
Afleiðusamningar	4.976				4.976
Viðskipta- og aðrar skammt.sk.				170.904	170.904
Skuldir samtals	4.976	0	0	953.479	958.455

Skýringar, frh.:

39. Eiginfjárstýring

Landsvirkjun leggur áherslu á að viðhalda traustum eiginfjárgrunni sem styður við frekari þróun félagsins.

40. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Félagið hefur innleitt alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu, breytingar á þeim og nýjar túlkanir sem gilda fyrir reikningsskilatímabil sem hófust 1. janúar 2024 eða síðar. Eftirfarandi staðlar og endurbætur tóku gildi 1. janúar 2024:

- IAS 1 Framsetning reikningsskila	Flokkun skulda í skammtíma- eða langtímahluta
- IAS 1 Framsetning reikningsskila	Langtímaskuldir með lánaskilmálum
- IAS 7 Sjóðstreymi og IFRS 7 Fjármálagerningar: Skýringar	Aðfangafjármögnun
- IFRS 16 Leigusamningar	Leiguskuldbinding í sölu og endurleiguviðskiptum

Það er mat stjórnenda að innleiðing ofangreindra endurbóta á stöðlum hafi ekki haft veruleg áhrif á ársreikninginn.

Félagið hefur ekki innleitt nýja eða endurbætta staðla sem hafa verið gefnir út en ekki tekið gildi fyrir reikningsárið 2024:

- IAS 21 Áhrif gengisbreytinga erlendra gjaldmiðla - skiptanleiki gjaldmiðla
- IFRS 18 Framsetning og upplýsingagjöf í reikningsskilum

Að því gefnu að IFRS 18 verði samþykktur af Evrópusambandinu, mun hann taka gildi 1. janúar 2027 og koma í stað IAS 1 Framsetning reikningsskila. IFRS 18 innleiðir þrjár meginbreytingar:

1. Fyrirtæki munu þurfa að flokka tekjur og gjöld í rekstrarreikningi, önnur en tekjuskatt og aflagða starfsemi sem rekstrartengd, fjárfestingatengd eða fjármögnunartengd og birta rekstrarhagnað eða rekstrartap og hagnað eða tap fyrir fjármagnsgjöld og tekjuskatt;
2. Fyrirtæki munu þurfa að birta í skýringum tilteknar upplýsingar um samtölur tekna og gjalda sem stjórnendur skilgreina, nota og birta utan reikningsskila (kallaðar „afkomumælikvarðar skilgreindir af stjórnendum“), t.d. leiðréttan rekstrarhagnað í skýrslu stjórnar eða fréttatilkynningum;
3. Fyrirtæki munu þurfa að fylgja nákvæmari reglum um framsetningu þ.m.t. rekstrargjalda í rekstrarreikningi samþjöppun og sundurliðun í frumyfirlitum.

Við gildistöku IFRS 18 verða einnig breytingar á IAS 7 Sjóðstreymisýfirlit, þar sem skylt verður að nota rekstrarhagnað eða rekstrartap sem upphafspunkt fyrir óbeinu aðferðina í rekstrarhreyfingakaflanum. Þá verða greiddur arður og greidd vaxtagjöld almennt flokkuð sem fjármögnunarahreyfingar. Mótteknar arðstekjur og vaxtatekjur verða almennt flokkaðar sem fjárfestingarahreyfingar.

Landsvirkjun er að vinna í því að leggja mat á áhrif IFRS 18 og breytinga á IAS 7 á framsetningu og upplýsingagjöf í ársreikningi sínum. Upptaka og beiting IFRS 18 mun samt ekki hafa nein áhrif á færslu og mat liða í reikningsskilum og þar með engin áhrif á hagnað Landsvirkjunar. Landsvirkjun reiknar með að beita IFRS 18 í fyrsta skipti í ársreikningi sínum fyrir árið 2027 og afturvirk beiting verður skylda í þeim ársreikningi.

Skýringar, frh.:

41. Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem móðurfélagið fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar fyrirtækið hefur vald til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu félags í þeim tilgangi að hagnast á starfsemi þess. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til hugsanlegs atkvæðisréttar sem er nýtanlegur eða breytanlegur. Tekið er tillit til afkomu og efnahags dótturfélaga og eru þau færð samkvæmt hlutdeildaraðferð.

Ársreikningur félagsins inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi dótturfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð, frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild félagsins í tapi meiri en bókfært verð dótturfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema félagið hafi gengist í ábyrgðir fyrir dótturfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður af rekstri dótturfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

Eignir og skuldir dótturfélaga með aðra starfrækslumynt en móðurfélagið eru umreiknaðar í bandaríkjadali miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld þeirra eru umreiknuð í bandaríkjadali á meðalgengi ársins. Þýðingarmunur sem myndast við yfirfærsluna í bandaríkjadali er færður á sérstakan lið meðal eigin fjár, þýðingarmun.

42. Hlutdeildarfélag

Hlutdeildarfélag eru þau félög þar sem félagið hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar félagið ræður yfir 20% til 50% atkvæðaréttar, að meðtöldum hugsanlegum nýtanlegum atkvæðarétti, ef einhver er.

Ársreikningur félagsins inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð, frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild félagsins í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema félagið hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þess fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

43. Rekstrartekjur

Tekjur af raforkusölu eru vegna sölu til iðnaðar og almenningsveitna samkvæmt mældri afhendingu orkunnar á árinu. Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu.

Tekjur eru færðar eftir tegund vöru og þjónustu á eftirfarandi hátt:

Orkuvinnsla

Tekjur orkuvinnslu verða til vegna sölu á rafmagni sem unnið er með vatnsafl, vindafl og jarðvarma.

Tekjusköpun orkuvinnslu verður til við afhendingu rafmagns á umsömdu verði. Þjónustuskyldan er að afhenda rafmagn yfir tíma og er samningsverð sú þóknun sem Landsvirkjun væntir að fá greidda, á annað hvort dagsverði eða samningsverði. Þjónustuskyldan er uppfyllt yfir tíma og endurspeglar þær tekjur sem færðar eru á samningsverði hvernar afhentrar einingar sem er sú fjárhæð sem fyrirtækið hefur rétt til að tekjufæra. Réttur til að gera reikning vegna sölu á raforku verður til þegar raforka er unnin og afhent og rétturinn til að gera reikning fyrir hefur stofnast fyrir þóknun sem mun undir flestum kringumstæðum vera sú sama og virði fyrir viðskiptavin.

44. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda eru afföll, yfirverð, innlestir vaxtaskiptasamningar og annar mismunur sem er á upphaflegu bókfærðu verði fjármálagerninga og virðis þeirra á gjalddaga miðað við virka vexti.

Skýringar, frh.:

44. Vaxtatekjur og vaxtagjöld frh.:

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis á líftíma fjármálagernings eða styttra tímabili, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi. Þegar virkir vextir eru reiknaðir áætlaðir fyrirtækið sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins.

45. Aðrar fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Aðrar fjármunatekjur og fjármagnsgjöld fela í sér hagnað eða tap af veltufjáreignum og veltufjárskuldum, innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar og breytingar á gjaldeyrismun.

46. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok árs. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í bandaríkjadali er færður í rekstrarreikning. Aðrar eignir en peningalegar eignir og skuldir sem metnar eru á kostnaðarverði í erlendri mynt eru færðar yfir í bandaríkjadali á gengi viðskiptadags. Efnislegar eignir og skuldir sem færðar eru í erlendri mynt á gangvirði eru færðar yfir í bandaríkjadali á gengi þess dags er gangvirðið var ákveðið.

47. Virðisrýrnun

a. Fjáreignir

Virðisrýrnunarlíkan IFRS 9 byggir á væntu útlánatapi og á jafnt við um; (i) fjáreignir sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði, (ii) fjáreignir sem færðar eru á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu, (iii) kröfur vegna leigusamninga, (iv) samningseignir innan efnissviðs IFRS 15, og (v) ákveðnar skriflegar lánaskuldbindingar og samningsbundnar fjárhagslegar ábyrgðir.

Vænt útlánatap fjáreigna er metið eftir því á hvaða stigi virðisrýrnunarlíkansins viðkomandi fjáreign flokkast:

Stig 1: Vænt útlánatap er metið út frá líkum á því að vanefndir verði á næstu 12 mánuðum,

Stig 2: Vænt útlánatap er metið út frá líkum á því að til vanefnda komi einhvern tímann á líftíma fjáreignarinnar,

Stig 3: Hlutlægar vísbendingar eru til staðar um að fjáreign sé virðisrýrð.

Upphaflega eru fjáreignir skráðar á stig 1, að undanskildum viðskiptakröfum og þeim fjáreignum sem eru virðisrýrðar við upphaflega skráningu. Fjáreignir eru færðar á stig 2 verði veruleg aukning í útlánaáhættu mótaðila frá upphaflegri skráningu, en félagið framkvæmir slíkt mat á hverjum uppgjörsdegi. Viðskiptakröfur félagsins eru án verulegs fjármögnunarþáttar og því færðar á stig 2 við upphaflega skráningu í samræmi við einfaldað líkan sem staðallinn setur fram fyrir slíkar fjáreignir.

Á hverjum uppgjörsdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna (stig 3). Fjáreign telst hafa rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eign verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði eignar annars vegar og núvirtu framtíðarsjóðstreymi hins vegar, miðað við upphaflega virka vexti. Virðisrýrnun vegna fjáreigna til sölu er reiknuð með hliðsjón af gangvirði viðkomandi eign á hverjum tíma.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem átt hafa sér stað eftir að virðisrýrnun var færð. Þegar um er að ræða annaðhvort fjáreignir sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eða skuldabréf sem færð eru sem fjáreignir til sölu, þá er bakfærsla virðisrýrnunar færð í rekstrarreikning. Þegar um er að ræða hlutabréf, sem færð eru sem fjáreignir til sölu, er bakfærsla virðisrýrnunar færð á yfirlit um heildarafkomu.

Félagið afskráir kröfur þegar vísbendingar eru til staðar um verulega fjárhagslega erfiðleika skuldara og raunhæfar líkur á endurheimtu eru ekki til staðar.

Breytingar á virðisrýrnunarframlagi fjáreigna í afskriftareikning eru færðar í rekstrarreikning á því tímabili sem matið fer fram.

Skýringar, frh.:

b. Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna fyrirtækisins, að undanskildum birgðum og skatteign, er yfirfarið á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun. Ef eitthvað bendir til þess að svo sé er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar áætluð. Virðisrýrnunarprófanir eru gerðar að minnsta kosti árlega vegna ófnislegra eigna með ótilgreindan líftíma.

Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum einingum eða hópum eininga. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi, en síðan færð til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði fastafjármuna sem tilheyrir einingunni.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þá áhættu sem fylgir einstökum eignum.

Virðisrýrnun annarra eigna er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki sem nemur áður færðri virðisrýrnun, að teknu tilliti til afskrifta.

48. Tekjuskattur

Tekjuskattur á afkomu ársins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé, en í þeim tilvikum er tekjuskattur færður á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörssdegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Tekjuskattsskuldbinding er færð í ársreikninginn. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi félagsins hins vegar. Mismunur sem þannig kemur fram stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningsskil félagsins og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun vegna þess að gjöld eru ekki færð á sama tíma í ársreikningi og skattuppgjöri.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að hægt sé að nýta framtíðarhagnað á móti eigninni. Skatteign er metin á hverjum uppgjörssdegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún komi ekki til með að nýtast.

49. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru við upphaflega skráningu færðir á kostnaðarverði.

Kostnaðarverð felur í sér allan þann kostnað sem fellur til við kaup eignar. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna sem byggðir eru í eigin reikning er samanlagður kostnaður við byggingu svo sem efniskostnaður og launakostnaður og jafnframt allur sá kostnaður sem fyrirtækið verður fyrir við að koma eigninni í starfhæft ástand.

Ef einstakir hlutar rekstrarfjármuna hafa mismunandi áætlaðan nýtingartíma er þeim skipt upp í samræmi við mismunandi líftíma þeirra.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma.

Skýringar, frh.:

49. Rekstrarfjármunir frh.:

Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna.

Afskriftaaðferðir, áætlaður nýtingartími og hrakvirði eru endurmetin á hverjum reikningsskiladegi.

Afskriftahlutföll og nýtingartími eru eftirfarandi:

	Afskriftir Nýtingartími	
Aflstöðvar:		
Mannvirki	1,67%	60 ár
Vél- og rafbúnaður	2,5-6,67%	15-40 ár
Stíflur og veitur	1,67-3,33%	30-60 ár
Gufuafstöðvar	1,67-6,67%	15-60 ár
Vindmyllur	5,00%	20 ár
Skrifstofuhúsnæði	2,00%	50 ár
Leigueignir	2-25%	4-50 ár
Áhöld og búnaður	10-25%	4-10 ár
Bifreiðar og vinnuvélar	10-20%	5-10 ár

50. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri virðisrýrnun og afskriftum. Ekki eru eignfærðir vextir vegna undirbúningskostnaðar.

Kostnaður við almennar rannsóknir er gjaldfærður á því tímabili sem hann fellur til. Undirbúningskostnaður vegna fyrirhugaðra framkvæmda er eignfærður meðal fastafjármuna. Undirbúningskostnaður er aðeins eignfærður ef líkur eru á hagrænum ábata í framtíðinni og fyrirtækið ætlar sér og hefur getu til að ljúka við, nýta eða selja hann. Kostnaðurinn er ekki afskrifaður á þessu stigi heldur er tekið tillit til mögulegrar virðisrýrnunar ef áform breytast.

Vatns- og jarðhitaréttindi eru færð til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði sem óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma.

Aðrar óefnislegar eignir eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi sem þær eru nýtanlegar. Afskriftir og nýtingartími greinist þannig:

	Afskriftir Nýtingartími	
Hugbúnaður	25%	4 ár

Skýringar, frh.:

51. Leigusamningar

Við upphaflega skráningu metur félagið hvort samningur teljist vera leigusamningur eða innihaldi leigusamning. Félagið skráir nýtingarrétt til eignar og samsvarandi leiguskuldbindingu vegna allra leigusamninga, nema skammtímaleigu (til skemmri tíma en 12 mánaða) og fyrir leigueignir með lágt virði þar sem leigugreiðslur eru færðar línulega á meðal rekstrargjalda yfir leigutímamann.

Leiguskuldbinding er upphaflega metin á núvirði framtíðarleigugreiðslna. Leigugreiðslur eru núvirtar með innbyggðum vöxtum í samningi, eða ef þeir eru ekki aðgengilegir, með vöxtum af viðbótarlánsfé. Leiguskuldbinding samanstendur af föstum greiðslum að frádregnum leiguhvötum, breytilegum greiðslum vegna vísitölu, væntu hrakvirði og kaupréttum á leigueignum ef líklegt er talið að þeir verði nýttir.

Leigugreiðslur skiptast í vaxtagjöld og greiðslur af höfuðstól sem koma til lækkunar á leiguskuldbindingu. Félagið endurmetur leiguskuldbindingu ef leigutímabil breytist, ef leigugreiðslur breytast vegna vísitölutengingar eða þegar breytingar eru gerðar á leigusamningi sem ekki leiða til þess að nýr leigusamningur er skráður.

Nýtingarréttur er afskrifaður á því sem styttra reynist af líftíma leigusamnings eða leigueignar. Ef leigusamningur leiðir til eigendaskipta eða ef bókfært verð nýtingarréttar felur í sér kauprétt á leigueign, þá er nýtingarréttur afskrifaður á líftíma leigueignar. Nýtingarréttur er afskrifaður frá upphafsdegi leigusamnings.

Breytilegar leigugreiðslur sem eru ekki vísitölutengdar eru ekki hluti af leiguskuldbindingu eða nýtingarrétti eignar, heldur gjaldfærðar á því tímabili sem þær falla til.

Félagið nýtir sér heimild IFRS 16 til þess að skilja ekki samningsbundnar greiðslur vegna þjónustubáttar (eða aðrar greiðslur sem ekki teljast til leigu) frá leigugreiðslum við mat á leiguskuldbindingu og nýtingarrétti.

52. Fjármálagerningar

a) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar

Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar eru færðar til bókar á þeim degi sem félagið gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Fjáreignir eru afskráðar ef samningsbundinn réttur félagsins að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef félagið framselur rétt til sjóðstreymis af eigninni til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldinu felst. Sá hluti framseldra fjáreigna sem stofnað er til eða haldið er eftir af félaginu er færður sem sérstök eign eða skuld.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og hrein fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur félagsins er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda eða að innleysa eignina og gera upp skuldina á sama tíma.

Félagið flokkar fjáreignir aðrar en afleiðusamninga í eftirfarandi flokka: fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði og fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu.

i) Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjáreignir eru flokkaðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef þær eru veltufjáreign eða ef þær eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Við upphaflega skráningu er beinn viðskiptakostnaður færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar þaðan í frá eru færðar í rekstrarreikning.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru eignarhlutir í öðrum félögum og markaðsverðbréf.

Skýringar, frh.:

52. Fjármálagerningar frh.:

ii) Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreign er metin á afskrifuðu kostnaðarverði ef hún uppfyllir bæði eftirfarandi skilyrði og er ekki tilgreind á gangvirði gegnum rekstur: (i) fjáreignin tilheyrir viðskiptalíkani með það að markmiði að innheimta samningsbundið sjóðstreymi; og (ii) samningsskilmálar fjáreignarinnar fela í sér sjóðstreymi á tilteknum tímapunktum og sjóðstreymið felur eingöngu í sér afborganir höfuðstóls og vaxta af eftirstöðvum höfuðstóls. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru slíkar fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði samanstanda af skuldabréfaeign og lánasamningum, handbæru fé, viðskiptakröfum og öðrum skammtímaskröfum. Til handbærs fjár telst sjóður og óbundnar bankainnstæður sem eru til ráðstöfunar innan þriggja mánaða.

iii) Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu

Ef viðskiptalíkan fyrir fjáreign er hvort tveggja að innheimta samningsbundið sjóðstreymi af höfuðstól og vöxtum og selja ef aðstæður stýra því að slíkt henti félaginu þá er viðkomandi fjáreign skráð á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu. Þá er heimilt að flokka fjárfestingu í eiginfjárgerningum á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu ef þeir eru ekki veltufjáreign eða óvísst gagngjald í samruna félaga samkvæmt IFRS 3. Eftir upphaflega skráningu í bókhald eru þær færðar á gangvirði og breytingar á þeim, aðrar en virðisrýrnun og gengismunur, eru færðar meðal annarra tekna og gjalda í yfirliti um heildarafkomu og sýndar sem sérstakur liður meðal eigin fjár.

b) Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar

Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru skuldirnar færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Félagið afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

Til fjárskulda félagsins annarra en afleiðusamninga teljast: Lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

c) Afleiðusamningar

Fyrirtækið gerir afleiðusamninga til að verjast gjaldmiðla-, vaxta-, álverðsáhættu. Afleiðusamningar eru upphaflega færðir á gangvirði. Beinn viðskiptakostnaður vegna þeirra er færður í rekstrarreikning eftir því sem hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar færðar í rekstrarreikning meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi. Áhættuvarnarreikningsskilum er ekki beitt vegna afleiðusamninga sem ætlað er að verja peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum.

i) Aðgreinanlegar innbyggðar afleiður

Innbyggðar afleiður þar sem grunnsamningur er ekki fjármálagerningur eru aðgreindar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega þegar efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamnings og innbyggðar afleiðu eru ekki nátengd, annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiðusamningur og grunnsamningurinn að meðtöldri innbyggðu afleiðunni er ekki metinn á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

Gangvirðisbreytingar aðgreindra innbyggðra afleiða eru færðar í rekstrarreikning meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi.

Skýringar, frh.:

53. Ákvörðun gangvirðis

Reikningsskilareglur krefjast þess að gangvirði sé ákvarðað, bæði fyrir fjáreignir og fjárskuldir sem og aðrar eignir og skuldir. Gangvirði hefur verið ákvarðað vegna mats og/eða skýringa samkvæmt eftirfarandi aðferðum. Þar sem við á eru frekari upplýsingar um forsendur sem notaðar eru til að finna gangvirði eigna og skulda í viðeigandi skýringum.

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er hið sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fáanlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila. Tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir, stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir sem beita má til að meta með áreiðanlegum hætti raunverulegt markaðsverðmæti. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga. Ef markaðsupplýsingar eru ekki til er byggt á mati stjórnenda. Fyrirtækið sannreynir reglulega matsaðferðir sínar og prófar þær með því að nota verð sem fengist hafa í viðskiptum á virkum markaði með sama gerning, án aðlagana eða breytinga, eða byggja á upplýsingum frá virkum markaði.

Áreiðanlegasta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á samskonar fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggja eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi, færir fyrirtækið hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

54. Handbært fé

Sjóður, markaðsverðbréf til skamms tíma og óbundnar innstæður teljast til handbærs fjár.

55. Eigið fé

Eigið fé móðurfélagsins skiptist í eigendaframlög, þýðingarmun, bundna hlutdeild og annað eigið fé. Stofnfé er 587 milljónir USD.

56. Hlunnindi starfsmanna

a. Iðgjaldatengd lífeyriskerfi

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi meðal launa og launatengdra gjalda þegar hann fellur til.

b. Réttindatengd lífeyriskerfi

Skuldbinding fyrirtækisins vegna réttindatengdra lífeyriskerfa er reiknuð sérstaklega með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra. Tryggingastærðfræðingur hefur reiknað skuldbindinguna á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Tryggingafræðileg breyting skuldbindingar er færð meðal rekstrarliða færðra á eigið fé í yfirliti um heildarafkomu. Aðrar breytingar eru færðar í rekstrarreikning.

57. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar fyrirtækinu ber lagaleg skylda til eða þegar það hefur tekið á sig skuldbindingu vegna liðinna atburða, líkur eru talðar á að til greiðslu þeirra komi og hægt er að mæla hana með áreiðanlegum hætti. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfjárflæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

Skýringar, frh.:

58. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Engir atburðir hafa orðið eftir dagsetningu efnahagsreiknings sem krefjast myndu lagfæringar á ársreikningi 2024.

59. Önnur mál

Samkeppniseftirlitið tilkynnti Landsvirkjun með bréfi dagsettu 9. febrúar 2024 að það hefði ákveðið að hefja rannsókn á því hvort að ákvæði í samningum við stórnotendur sem kveða á um að óheimilt sé að endurselja raforku samkvæmt langtímaraforkusamningum, nema með samþykki Landsvirkjunar, brjóti í bága við ákvæði samkeppnislaga eða ákvæði EES samningsins.

Í kjölfar kvörtunar hefur Samkeppniseftirlitið frá árinu 2020 haft til skoðunar og rannsóknar hvort að þátttaka Landsvirkjunar í tapaútboðum Landsnets hf. á tímabilinu 2017-2021 hafi falið í sér brot á samkeppnislögum. Samkeppniseftirlitið sendi Landsvirkjun andmælaskjal og skilaði Landsvirkjun inn greinargerð síðastliðið vor.

Í kjölfar dóms Hæstaréttar í júní 2024 fór Landsvirkjun fram á við Landsnet hf. að ólögmætt innmötunargjald yrði endurgreitt. Landsnet endurgreiddi Landsvirkjun gjaldið í janúar 2025, 2,4 milljarða. Landsvirkjun hefur jafnframt endurgreitt viðskiptavinum sínum þá fjárhæð sem rukkuð var á því tímabili sem innmötunargjaldið var innheimt og hafa þessar fjárhæðir verið færðar til lækkunar á viðskiptakröfum og viðskiptaskuldum í árslok 2024 en endanlegu uppgjöri er þó ekki lokið.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing

Löggjöf og stjórnarhættir

Um starfsemi Landsvirkjunar gilda lög nr. 42/1983 með síðari breytingum. Einnig starfar Landsvirkjun samkvæmt sameignarfélagssamningi frá apríl 2012 en þar sem ákvæði hans ná ekki til skal fara að almennum lögum og reglum um sameignarfélög sem og öðrum lagaákvæðum sem geta átt við hverju sinni.

Til frekari stuðnings við stjórnarhætti styðst fyrirtækið við leiðbeiningar Viðskiptaráðs, Nasdaq Iceland (Kauphöll Íslands) og Samtaka atvinnulífsins, útgáfu 6, um stjórnarhætti fyrirtækja. Þessar leiðbeiningar er að finna á vefsíðu Viðskiptaráðs. Í ljósi þess að fyrirtækið er sameignarfyrirtæki og starfar samkvæmt lögum nr. 42/1983 um Landsvirkjun eiga ákvæði leiðbeininganna sem snúa að hlutaskrá og tilnefningarnefnd ekki við um fyrirtækið.

Innra eftirlit og áhættustýring

Fyrirkomulag innra eftirlits hjá Landsvirkjun byggir á skipulagi sem styður við markmið um árangur og skilvirkni í starfsemi.

Hlutverk endurskoðunarnefndar Landsvirkjunar, samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar, er meðal annars:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits fyrirtækisins, innri endurskoðun og áhættustýringu.
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings fyrirtækisins.
- Mat á því hvort staða endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis Landsvirkjunar sé í samræmi við lög og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis. Sjá nánar um hlutverk endurskoðunarnefndar hér í kaflanum Stjórn og undirnefndir stjórnar.

Stjórn Landsvirkjunar rýnir og endurskoðar áhættustefnu Landsvirkjunar árlega. Umfang áhættustefnu nær til móðurfélags, en nánar er fjallað um stjórnarhætti á samstæðugrunni í kaflanum Forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórn hér neðar. Samkvæmt áhættustefnu eru skilgreiningar á hlutverkum og ábyrgð settar fram í því skyni að tryggja að áhættu sé stjórnað með skilvirkum hætti.

- Endurskoðunarnefnd, ásamt ytri endurskoðendum, rýnir virkni áhættustýringar og innra eftirlits varðandi áreiðanleika fjárhagsupplýsinga og reikningsskil fyrirtækisins.

- Áhættunefnd stjórnar hefur eftirlit með virkni áhættustýringar, áhættustefnu og áhættuumgjörð Landsvirkjunar. Áhættunefnd stjórnar og endurskoðunarnefnd stjórnar upplýsa stjórn um störf nefndanna í samræmi við starfsreglur. Stjórn Landsvirkjunar tekur upplýsingar og tillögur nefndanna til umfjöllunar og afgreiðslu á fundum sínum.

- Forstjóri innleiðir áhættustefnu fyrirtækisins og sér til þess að til staðar séu skilvirk áhættustýringarkerfi og ferli til stuðnings stefnunni. Hann tryggir að ábyrgðarsvið þeirra sem koma að áhættustýringu sé skýrt, að eftirlit með áhættu sé fullnægjandi og yfirsýn sé til staðar yfir áhættuþætti fyrirtækisins. Forstjóri setur jafnframt fram áhættuviðmið fyrir starfsemi fyrirtækisins í samræmi við áhættuvilja.

- Framkvæmdastjórn Landsvirkjunar endurmetur og samþykkir verklag áhættustýringar innan fyrirtækisins. Hún er samráðsvettvangur varðandi áhættustýringu og fylgir því eftir að starfað sé í samræmi við áhættustefnu. Í framkvæmdastjórn sitja forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjórnar samkvæmt skipuriti félagsins.

- Framkvæmdastjóri hvers sviðs ber ábyrgð á því að áhættustefnu og verklagi sé fylgt í daglegum störfum sviðsins.

- Áhættustjóri Landsvirkjunar þróar og samræmir aðferðafræði og verklag áhættustýringar. Hann styður við framkvæmd áhættustýringar, sinnir eftirliti og tekur þátt í upplýsingagjöf til stjórnar og stjórnenda.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Regluvörður félagsins er Ingvar Christiansen, lögmaður í deild lögfræðimála Landsvirkjunar og staðgengill hans er Þorgerður Marinósdóttir, endurskoðandi á sviði fjármála og upplýsingatækni Landsvirkjunar.

Samfélagsleg ábyrgð og siðferðisviðmið

Landsvirkjun hefur verið með stefnu um samfélagsábyrgð frá árinu 2012 og er hún skráð sem stefnuskjal í gæðakerfi fyrirtækisins. Reglubundin rýni á sér stað samkvæmt vinnulýsingu og er stjórn upplýst um árangur. Samfélagsleg ábyrgð Landsvirkjunar er að skapa arð, fara vel með auðlindir og umhverfi og stuðla að því að þekking og jákvæð áhrif af starfsemi fyrirtækisins skili sér til samfélagsins. Stjórn Landsvirkjunar samþykkir stefnuna.

Siðferðisviðmið hafa verið skilgreind og sett fram í skjölum gæðakerfis Landsvirkjunar, þar sem þau eru hluti af viðeigandi ferlum. Einnig er þar að finna fræðsluefni fyrir starfsfólk. Skjölin eru Siðareglur Landsvirkjunar, Siðareglur birgja Landsvirkjunar og Viðbragðsáætlun og varnir gegn ámælisverðri háttsemi. Þessi viðmið eru leiðbeinandi fyrir starfsfólk og birgja við ákvarðanatöku. Siðareglur Landsvirkjunar og Siðareglur birgja er að finna á ytri vef fyrirtækisins. Stjórn Landsvirkjunar samþykkir þessar reglur.

Í rekstri Landsvirkjunar er gætt að leiðbeiningum og reglum sem fram koma í Almennri eigendastefnu ríkisins fyrir félög í eigu ríkisins, útgefinni í september 2021 og er þar m.a. fjallað um stjórnun og skipulag, stjórnarhætti, stefnumótun og framtíðarsýn, rekstur félags, starfshætti og vinnulag, upplýsingagjöf, árangursmælingar og samskipti við fulltrúa eiganda.

Nánari umfjöllum um stefnu, verkefni og árangur sem miða að ofangreindu má sjá í Viðauka II um ófjárhagslega upplýsingagjöf, ásamt efni á vef Landsvirkjunar.

Eignarhald, hlutverk, stefna, framtíðarsýn og gildi

Landsvirkjun er orkufyrirtæki í eigu íslenska ríkisins. Tilgangur Landsvirkjunar samkvæmt lögum um Landsvirkjun nr. 42/1983 er að stunda starfsemi á orkusviði ásamt annarri viðskipta- og fjármálastarfsemi samkvæmt ákvörðun stjórnar hverju sinni. Landsvirkjun er eigandi raforkuvera, annarra mannvirkja, vatnsréttinda og búnaðar sem fyrirtækið hefur eignast eða er með afnotarétt yfir með sérlögum eða samningum.

Stefna fyrirtækisins er samþykkt í stjórn.

Framtíðarsýn Landsvirkjunar er sjálfbær heimur, knúinn endurnýjanlegri orku.

Hlutverk Landsvirkjunar er að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu er trúað fyrir, með sjálfbærni og hagkvæmni að leiðarljósi.

Til að rækja hlutverk sitt af metnaði hefur fyrirtækið skilgreint eftirfarandi stefnumið:

- Fyrirmynd í auðlindanýtingu og orkuvinnslu
- Forysta í loftslags- og umhverfismálum
- Fjölbreytt viðskipti og framúrskarandi þjónusta
- Framsækinn og eftirsóttur vinnustaður
- Fyrirmynd í opnum samskiptum og samvinnu

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Stjórn og undirnefndir stjórnar

Stjórn

Stjórn Landsvirkjunar er samkvæmt lögum um Landsvirkjun skipuð af fjármálaráðherra til eins árs í senn og ber hún ásamt forstjóra ábyrgð á fjármálum og rekstri Landsvirkjunar. Starfsreglur stjórnar og undirnefnda er að finna á ytri vef Landsvirkjunar. Stjórnarmenn Landsvirkjunar hafa engin hagsmunatengsl né önnur tengsl við Landsvirkjun og eru óháðir Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess, samkvæmt skilgreiningu í leiðbeiningum Viðskiptaráðs frá 1. júlí 2021 um stjórnarhætti fyrirtækja. Stjórn félagsins skal vera sjálfstæð í störfum sínum og ber ábyrgð á starfsemi og rekstri gagnvart eiganda.

Í stjórn Landsvirkjunar sitja:

Jón Björn Hákonarson, stjórnarformaður, fæddur 27. janúar 1973, til heimilis á Norðfirði, Fjarðabyggð. Jón Björn var kjörinn í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2018 og sat einnig í stjórn þar á árunum 2014-2017. Hann var forseti bæjarstjórnar Fjarðabyggðar frá árinu 2010-2020 og varaformaður bæjarráðs frá sama tíma, bæjarstjóri og bæjarfulltrúi 2020-2023 og er forseti bæjarstjórnar nú. Þá situr hann í stjórn Sambands íslenskra sveitarfélaga, Sparisjóðs Austurlands, Húsnæðis- og mannvirkjastofnunar og leigufélagsins Brietar ásamt ýmsum nefndum og ráðum fyrir Fjarðabyggð, opinbera aðila og innan samstarfs sveitarfélaga. Þá var Jón Björn ritari Framsóknarflokksins á árunum 2016-2022. Jón Björn er óháður Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Gunnar Tryggvason, varaformaður stjórnar frá janúar 2025, fæddur 15. ágúst 1969, til heimilis í Reykjavík. Gunnar var kjörinn í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2018. Gunnar er verkfræðingur, B.Sc. í rafmagnsverkfræði og M.Sc. í raforkuverkfræði. Hann starfar sem hafnarstjóri hjá Faxaflóahöfnum. Áður starfaði hann sem Senior Manager hjá KPMG á árunum 2009-2018. Þar áður starfaði Gunnar í fyrirtækjaráðgjöf Landsbankans og sem fjármálastjóri Enex hf. Gunnar er óháður Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Álfheiður Ingadóttir, fædd 1. maí 1951, til heimilis í Reykjavík. Álfheiður var kjörin í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2014 og var áður skipuð í stjórn Landsvirkjunar af borgarstjórn Reykjavíkur 2003-2006. Álfheiður er líffræðingur, með BS próf í líffræði frá HÍ. Hún var alþingismaður Reykvíkinga fyrir Vinstri hreyfinguna – grænt framboð 2007-2013, heilbrigðisráðherra 1. okt. 2009 til 2. sept. 2010 og formaður þingflokks Vinstri grænna 2012-2013. Álfheiður var útgáfustjóri Náttúrufræðistofnunar Íslands 1997-2007, sérfræðingur hjá Náttúruminjasafni Íslands 2014-2022 og ritstjóri Náttúrufræðingsins, tímarits Hins íslenska náttúrufræðifélags, 1997-2006 og 2014-2022. Hún starfaði sem upplýsingafulltrúi Samtaka um kvennaathvarf 1994-1995 og sem blaðamaður við Þjóðviljann 1977-1987. Álfheiður er óháð Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Soffía Björk Guðmundsdóttir, fædd 24. desember 1962, til heimilis í Reykjavík. Soffía var kjörin í stjórn Landsvirkjunar í apríl 2022. Soffía er með B.Sc. í efnafræði, M.Sc. í umhverfisverkfræði, MBA frá háskólanum í Oxford og viðskiptafræðingur. Hún hefur einnig lokið við námskeiðin Fjármál stjórnandans hjá Stjórnendaskóla Capacent árið 2015 og Viðurkenndir stjórnarmenn hjá Akademias árið 2023. Soffía starfar sem framkvæmdastjóri PAME, alþjóðaskrifstofu á vegum Norðurskautsráðsins. Einnig er hún stundakennari í heimskautarétti við lagadeild Háskólans á Akureyri. Áður starfaði hún m.a. hjá Umhverfisstofnun Sameinuðu þjóðanna og við verkefnastjórnun á framkvæmdum og hönnun frárænnslis og urðunar mannvirkja hjá verkfræðistofu í Seattleborg. Soffía er óháð Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Halldór Karl Högnason var skipaður varamaður í stjórn Landsvirkjunar árið 2024 og tók sæti sem aðalmaður í stjórn í janúar 2025 í stað Jens Garðars Helgasonar sem var varaformaður stjórnar frá apríl 2024. Halldór Karl er fæddur 1974 og býr í Reykjavík. Halldór Karl er með Cand. Scient. gráðu í rafmagnsverkfræði frá Háskóla Íslands og M.Sc. gráðu í fjármálastærðfræði frá Bayes Business School, City University. Hann starfaði sem verkfræðingur hjá Íslandssíma hf. (síðar Og Vodafone hf.) árin 1999-2004 og sem sérfræðingur í afleiðudeild Kaupþings banka hf. 2005-2009. Frá 2010 hefur hann starfað hjá Kviku banka hf., fyrst í eigin viðskiptum og síðar sem forstöðumaður fjárstýringar frá 2012. Halldór Karl er óháður Landsvirkjun, daglegum stjórnendum fyrirtækisins og eiganda þess.

Í störfum sínum leggur stjórn Landsvirkjunar mat á stefnu, rekstur og fjárhagsstöðu fyrirtækisins, sem og störf sín og forstjóra. Árlega fer stjórn yfir framsetningu, efni og form þeirra skriflegu upplýsinga sem stjórnin fær frá forstjóra um rekstur fyrirtækisins og fjárhagsstöðu. Einnig fundar stjórn einu sinni á ári, án forstjóra og starfsmanna fyrirtækisins, til þess að ræða stefnumál fyrirtækisins, vinnubrögð stjórnar og fleira.

Endurskoðunarnefnd

Um endurskoðunarnefnd Landsvirkjunar gildir IX. kafli laga nr. 3/2006 um ársreikninga, samanber lög nr. 80/2008. Stjórn félagsins setur starfsreglur nefndarinnar, til frekari fyllingar lögunum. Stjórn Landsvirkjunar skipar á fyrsta fundi sínum að loknum aðalfundi ár hvert þrjá einstaklinga í endurskoðunarnefnd og skal einn þeirra skipaður formaður hennar. Hlutverk endurskoðunarnefndar Landsvirkjunar samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar er:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits fyrirtækisins, innri endurskoðun og áhættustýringu.
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings fyrirtækisins.
- Mat á því hvort staða endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis Landsvirkjunar sé í samræmi við lög og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis.

Samkvæmt 3. mgr. 8. gr. laga nr. 42/1983 um Landsvirkjun kýs aðalfundur löggiltan endurskoðanda eða endurskoðunarfélag til að endurskoða reikninga fyrirtækisins samkvæmt tillögu Ríkisendurskoðunar. Samkvæmt lögum um ríkisendurskoðanda skal val á endurskoðanda eða endurskoðunarfélagi ákveðið í samráði við endurskoðunarnefndir þegar við á.

Endurskoðunarnefnd Landsvirkjunar er ráðgefandi fyrir stjórn félagsins og starfar í umboði hennar. Nefndin fer ekki með framkvæmdavald. Þrír einstaklingar, sem tilnefndir voru á fundi stjórnar þann 30. apríl 2024, eru í endurskoðunarnefnd félagsins: tveir stjórnarmenn, Jón Björn Hákonarson og Soffía Björk Guðmundsdóttir, auk Heimis Haraldssonar löggilts endurskoðanda, sem er formaður nefndarinnar. Endurskoðunarnefnd getur sótt sér ráðgjöf á hverjum tíma sem nefndin telur nauðsynlega til að sinna eftirlitsskyldum sínum. Nefndin kemur saman að minnsta kosti fjórum sinnum á starfstíma sínum. Starfstími endurskoðunarnefndar hverju sinni er á milli aðalfunda fyrirtækisins. Fundum endurskoðunarnefndar stýrir formaður nefndarinnar.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Áhættunefnd

Stjórn Landsvirkjunar skipar þrjá einstaklinga í áhættunefnd og skal einn þeirra skipaður formaður. Áhættunefnd er skipuð til eins árs í senn á fyrsta stjórnarfundum eftir aðalfund. Hlutverk áhættunefndar Landsvirkjunar samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar er:

- Að hafa eftirlit með áhættustýringu Landsvirkjunar, meðal annars áhættustefnu og áhættuvilja.
- Leggja til breytingar á skipulagi áhættustýringar til stjórnar gerist þess þörf.
- Hafa eftirlit með framkvæmd áhættustýringar og leggja mat á virkni hennar.
- Yfirfara helstu áhættur Landsvirkjunar og rýna áhættumynd fyrirtækisins.
- Rýna fyrirkomulag neyðarstjórnunar, viðbragðsáætlana og áætlana um samfelldan rekstur.
- Fylgjast með að félagið starfi að lögum og uppfylli lögboðna upplýsingaskyldu.
- Fylgjast með og upplýsa stjórn um stöðu skaða- og ábyrgðartrygginga.
- Annast þau mál sem stjórn Landsvirkjunar felur nefndinni hverju sinni.

Í áhættunefnd sitja þrír stjórnarmenn sem stjórn skipar: Jón Björn Hákonarson formaður, Álfheiður Ingadóttir og Gunnar Tryggvason. Nefndin kemur að jafnaði saman þrisvar sinnum á ári eða eins oft og ástæða er til og gerir stjórn árlega grein fyrir störfum sínum.

Starfskjaranefnd

Stjórn Landsvirkjunar skipar þrjá einstaklinga í starfskjaranefnd og skal einn þeirra skipaður formaður. Starfskjaranefnd er skipuð til eins árs í senn á fyrsta stjórnarfundum eftir aðalfund. Hlutverk starfskjaranefndar Landsvirkjunar samkvæmt 2. gr. starfsreglna hennar er að:

- Gera tillögu til stjórnar Landsvirkjunar að starfskjarastefnu fyrirtækisins og endurskoðun hennar.
- Hafa eftirlit með framkvæmd starfskjarastefnu.
- Gera tillögu til stjórnar Landsvirkjunar um laun og önnur starfskjör forstjóra.
- Fylgjast með þróun kjara- og mannauðsmála hjá Landsvirkjun, þar á meðal jafnlaunamálum.
- Fylgja eftir framkvæmd samninga við forstjóra og aðra starfsmenn, heyrir þeir undir stjórn, um laun og önnur starfskjör.
- Gera tillögu um þóknun til stjórnarmanna í Landsvirkjun og nefndarmanna í undirnefndum stjórnar fyrir líðandi kjörtímabil sem lögð skal fyrir aðalfund.
- Annast þau mál sem stjórn Landsvirkjunar felur nefndinni hverju sinni.

Í starfskjaranefnd sitja þrír stjórnarmenn sem stjórn skipar: Jón Björn Hákonarson formaður, Álfheiður Ingadóttir og Jens Garðar Helgason. Nefndin kemur saman eins oft og ástæða er til og gerir stjórn árlega grein fyrir störfum sínum.

Á árinu 2024 voru alls haldnir sautján (17) stjórnarfundir, fjórir (4) fundir í endurskoðunarnefnd, þrír (3) í starfskjaranefnd og þrír (3) í áhættunefnd. Full mæting var á alla fundum.

Forstjóri, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjóri

Forstjóri er Hörður Arnarson. Stjórn samþykkir starfsreglur forstjóra. Forstjóri annast daglegan rekstur fyrirtækisins og skal í þeim efnum fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórnin hefur gefið. Daglegur rekstur tekur ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikils háttar. Slíkar ráðstafanir getur forstjóri aðeins gert samkvæmt sérstakri heimild frá stjórn, nema ekki sé unnt að bíða ákvarðana stjórnar án verulegs óhagræðis fyrir starfsemi fyrirtækisins. Í slíkum tilvikum skal stjórn tafarlaust tilkynnt um ráðstöfunina. Forstjóri skal sjá um að bókhald fyrirtækisins sé fært í samræmi við lög og venjur og meðferð eigna þess sé með tryggilegum hætti. Forstjóri hefur að auki umsjón og eftirlit með dóttur- og hlutdeildarfélögum Landsvirkjunar.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Aðstoðarforstjóri er Kristín Linda Árnadóttir. Aðstoðarforstjóri er staðgengill forstjóra í fjarveru hans og fer með yfirstjórn skrifstofu forstjóra. Skrifstofa forstjóra leiðir stefnumótun fyrirtækisins og samantekt lykilmælikvarða. Sviðið ber ábyrgð á virkni stjórnunarkerfa og áhættustýringar fyrirtækisins, auk þess að skapa farveg umbóta og samræma breytingar sem ganga þvert á fyrirtækið. Sviðið leiðir samskipti og upplýsingamiðlun fyrirtækisins og ber ábyrgð á mannauðsmálum og kjaramálum, auk þess að leiða þróun starfsumhverfis. Sviðið veitir lögfræðipjónustu til annarra sviða Landsvirkjunar og vinnur að vönduðum stjórnar- og stjórnunarháttum Landsvirkjunar.

Framkvæmdastjórn er skipuð forstjóra, aðstoðarforstjóra, framkvæmdastjórum sviða og öðrum eftir ákvörðun forstjóra. Framkvæmdastjórar í árslok voru sjö.

Framkvæmdastjóri vatnsafls er Gunnar Guðni Tómasson. Sviðið ber ábyrgð á því að rekstur vatnsaflstöðva sé skilvirkur og að orkuvinnslan sé háværkuð. Sviðið ber ábyrgð á viðhaldi og endurbótum orkuvirkja vatnsafls og tryggir að þau uppfylli kröfur á sviði umhverfis- og öryggismála. Sviðið ber ábyrgð á þróun orkukosta vatnsafls, ábyrgð á vöktun vatns, rannsóknnum tengdum nýjum orkukostum og eftirliti með stíflum og öðrum mannvirkjum. Sviðið ber ábyrgð á stýringu raforkuvinnslu og afhendingu samkvæmt fyrirbyggjandi samningum.

Framkvæmdastjóri vinds og jarðvarma er Bjarni Pálsson og tók hann við starfinu af Einari Mathiesen í desember 2024. Sviðið ber ábyrgð á því að rekstur jarðvarmastöðva og vindorkulunda sé skilvirkur og orkuvinnslan sé háværkuð. Sviðið ber ábyrgð á því að viðhaldi, endurbótum og endurnýjun orkuvirkjana sé sinnt á þann hátt að þau skili tilgreindu hlutverki sínu á sem hagkvæmastan hátt, ásamt því að tryggja að þau uppfylli kröfur á sviði umhverfis- og öryggismála og beitir í því skyni eignastýringu í takti við ISO 55000 staðalinn. Sviðið ber ábyrgð á þróun nýrra orkukosta fyrir jarðvarma og vindorku, auk nýsköpunar sem leiði til bættrar nýtingar auðlindarinnar sem og á eftirliti og rannsóknarvöktun á auðlindinni. Við viðhald og endurnýjun nýta auðlindasviðin tvö sameiginleg kerfi og verkferla og bera sameiginlega ábyrgð á þróun þeirra í takti við framfarir og breyttar áherslur í starfsemi fyrirtækisins.

Framkvæmdastjóri framkvæmda er Ásbjörg Kristinsdóttir. Sviðið ber ábyrgð á byggingu virkjana sem komnar eru á framkvæmdastig og á framkvæmd endurbótaverkefna fyrir orkuvirki. Þá ber sviðið ábyrgð á útboðsgögnum, gerð verk-, kostnaðar- og fjárstreymisáætlana fyrir framkvæmdir, útboðum og samningum vegna fyrirhugaðra framkvæmda og öflun nauðsynlegra leyfa vegna framkvæmdanna. Sviðið ber ábyrgð á framkvæmdum, kostnaði og framvindu verka á verktíma og skilar virkjunum tilbúnum til rekstrar til sviða vatnsafls og vinds og jarðvarma í samræmi við forsendur, áætlanir og stefnu fyrirtækisins.

Framkvæmdastjóri fjármála og upplýsingatækni er Rafnar Lárusson. Sviðið ber ábyrgð á heildarferli fjárhagsáætlunar og eftirliti með því. Það veitir þjónustu sem skapar yfirsýn á rekstur fyrirtækisins, rekur ferli sem tryggja öflun aðfanga og stýringu fjármagns og veitir viðtæka ráðgjöf á sviði innkaupa og fjármála. Sviðið ber ábyrgð á því að upplýsingatækni og þróun stafrænna lausna sé í samræmi við þarfir starfseminnar á hverjum tíma. Það veitir einnig almenna innri þjónustu.

Viðauki I: Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Framkvæmdastjóri sölu og þjónustu er Tinna Traustadóttir. Sviðið fer með rekstur samninga við núverandi viðskiptavinum og tryggir þeim góða þjónustu. Sviðið ber ábyrgð á því að hámarka tekjur Landsvirkjunar til lengri tíma lítið. Snertifletir við viðskiptavinum, viðskiptavæf og uppgjör raforkusölu eru á ábyrgð sviðsins, auk þess sem það þróar ramma verðlagningar á heildsölu- og stórnotendamarkaði og annast eftirspurnarspá. Innan sviðsins eru viðskiptaumhverfi og samkeppnisstaða Landsvirkjunar og viðskiptavina hennar greind á mörkuðum, innanlands sem utan.

Framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar og nýsköpunar er Ríkarður S. Ríkarðsson. Sviðið leiðir þróun og markaðssetningu vegna nýrra viðskiptatækifæra og stýrir þátttöku Landsvirkjunar í orkutengdri nýsköpun. Sviðið ber ábyrgð á því að afla nýrra viðskiptavina, auk orkutengdra verkefna erlendis. Sviðið markaðssetur Landsvirkjun og stýrir samstarfi um viðskiptaþróun og nýsköpun við klasa, sveitarfélög, fyrirtæki og aðra hagaðila. Sviðið mótar einnig sókn í styrktarfé til orkutengdrar viðskiptaþróunar og nýsköpunar á alþjóðlegum rannsókn- og þróunarvettvangi.

Framkvæmdastjóri samfélags og umhverfis er Jóna Bjarnadóttir. Sviðið leiðir starf fyrirtækisins í samfélags- og umhverfismálum. Það vinnur með öðrum sviðum fyrirtækisins að sameiginlegri vegferð að kolefnishlutleysi, grænum rekstri, virku samstarfi og samtali í nærsamfélagi og samfélagslega ábyrgri starfsemi.

Hlítni við lög og reglur

Félagið gerðist ekki brotlegt við lög eða reglur samkvæmt dómi eða stjórnvaldsúrskurði á árinu 2024. Á árinu bárust engar kvartanir vegna brota á persónuvernd viðskiptavina eða starfsfólks og engin ný mál tengd Samkeppniseftirlitinu komu upp.

Fyrirkomulag samskipta við eigendur

Samskipti við eigendur fara að meginstefnu fram á aðalfundi fyrirtækisins og boðuðum aukafundum, sjá nánar um samskipti við eigendur í starfsreglum stjórnar.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Landsvirkjun hefur verið með stefnu um samfélagslega ábyrgð frá árinu 2012 og er ársskýrsla fyrirtækisins, sem jafnframt er sjálfbærniskýrsla, gefin út í samræmi við alþjóðastaðalinn Global Reporting Initiative. Þá hefur Landsvirkjun stutt UN Global Compact sáttmála Sameinuðu þjóðanna frá árinu 2013 og gerir samtökunum grein fyrir vinnu að viðmiðum á sviði umhverfismála, vinnuréttar, mannréttinda og varna gegn spillingu. Landsvirkjun styður enn fremur við heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun og hefur lagt sérstaka áherslu á markmið 13 um aðgerðir í loftslagsmálum, markmið 7 um sjálfbæra orku og markmið 5 um jafnrétti.

Með innleiðingu á CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) tilskipun Evrópusambandsins er gerð krafa um staðlaða skýrslugjöf á sviði sjálfbærni. Sambandið hefur sett fram staðlana ESRS (European Sustainability Reporting Standards) í þessu samhengi, sem ætlað er að samræma upplýsingagjöfina og gera samanburð á milli fyrirtækja einfaldari. Grunnurinn að innleiðingu þessara staðla er svokölluð tvöföld mikilvægisgreining. Þá eru annars vegar skoðuð og greind áhrif fyrirtækisins á umhverfi og samfélag og hins vegar fjárhagsleg áhætta sem þau standa frammi fyrir. Starfsemi Landsvirkjunar hefur verið metin út frá þessum þáttum til að ákvarða hverjir þeirra eru fyrirtækinu mikilvægastir þegar kemur að stefnumörkun og upplýsingagjöf. Verið er að uppfæra greininguna með tilliti til nýrra leiðbeininga. Að framkvæmd hennar kom fjölbreyttur hópur hagaðila, bæði innri og ytri. Unnið var með sviðum og deildum þvert á fyrirtækið, með það að leiðarljósi að draga fram mikilvægustu málefni, jafnt í eigin starfsemi og virðiskeðju Landsvirkjunar. Niðurstaða þeirrar greiningar mun stýra upplýsingagjöf fyrirtækisins eftir innleiðingu CSRD löggjafarinnar.

Markaðsumhverfi Landsvirkjunar hefur tekið miklum breytingum undanfarin ár og hafa breytingarnar í för með sér krefjandi áskoranir, en einnig spennandi tækifæri.

Framtíðarsýn Landsvirkjunar er sjálfbær heimur, knúinn endurnýjanlegri orku.

Hlutverk Landsvirkjunar er að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu er trúað fyrir, með sjálfbærni og hagkvæmni að leiðarljósi.

Til að styðja við árangur vinnur fyrirtækið eftir skilgreindum stefnumiðum.

Stefnumið

Fyrirmynd í auðlindanýtingu og orkuvinnslu	Við nýtum vatnsafl, jarðvarma og vind með sjálfbærni, hagkvæmni og öryggi í fyrirrúmi. Við stígum næstu skref í beislun vindorku á sama hátt.
Forysta í loftslags- og umhverfismálum	Við berum virðingu fyrir náttúrunni. Við leikum lykilhlutverk í orkuskiptum á Íslandi og leggjum okkar af mörkum fyrir kolefnishlutlausan heim.
Fjölbreytt viðskipti og framúrskarandi þjónusta	Við vinnum náið með viðskiptavinum okkar að aukinni verðmætasköpun. Við hugum að grænni framtíð með nýsköpun og þróum ný tækifæri.
Framsækin og eftirsóttur vinnustaður	Við stöndum vörð um vellíðan starfsfólks, þekkingu þess og jafnrétti. Við eflum liðsheild, starfsánægju og skemmtilega menningu.
Fyrirmynd í opnum samskiptum og samvinnu	Við eigum í góðum og virkum samskiptum við alla sem starfsemi okkar snertir. Við erum góður granni og sækjumst eftir samstarfi í nærsamfélaginu.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Efnahagur og stjórnunarhættir

Sjálfbærniáherslur Ábyrgir starfshættir og siðferðisviðmið
Sköpun efnahagslegra verðmæta og arðs
Orkutengd nýsköpun

Viðskiptalíkan

Landsvirkjun er orkufyrirtæki í eigu íslenska ríkisins og vinnur og selur rafmagn sem unnið er úr endurnýjanlegum orkugjöfum: vatnsafl, jarðvarma og vindi. Fyrirtækið vinnur yfir 70% allrar raforku í landinu og starfar á frjálsum samkeppnismarkaði. Um 20% raforkuframleiðslu fyrirtækisins eru seld til innlendra sölufyrirtækja rafmagns, sem selja rafmagnið áfram til heimila og almenns atvinnulífs. Um 80% af raforkuframleiðslu fyrirtækisins eru seld til fjölbreyttra orkusækinnna viðskiptavina sem keppa á alþjóðlegum samkeppnismarkaði, svo sem álvera, kísilvera og gagnavera. Landsvirkjun selur einnig upprunaábyrgðir. Upprunaábyrgð er staðfesting á því að tiltekið magn raforku hafi verið unnið með endurnýjanlegum orkugjöfum og geta neytendur stutt við vinnslu á endurnýjanlegri orku með því að kaupa slíkar ábyrgðir.

Hlutverk Landsvirkjunar er að hámarka verðmæti þeirra endurnýjanlegu orkulinda sem fyrirtækinu er trúað fyrir, með sjálfbærni og hagkvæmni að leiðarljósi. Á árinu 2024 greiddi fyrirtækið arð til ríkisins sem nam 220 milljónum USD.

Stjórnunarkerfi

Stjórnunarkerfi Landsvirkjunar styður við skuldbindingar gagnvart viðskiptavinum, starfsfólki og öðrum hagaðilum. Það styður einnig við áform fyrirtækisins um að þróa starfsemi sína áfram út frá gildum sjálfbærni. Stjórnunarkerfið er vottað samkvæmt alþjóðlegum stjórnunarstöðlum. Þessir staðlar eru fyrir gæðastjórnun, umhverfisstjórnun, öryggi, heilsu- og vinnuvernd, jafnlaunakerfi og upplýsingaöryggi. Raforkuvinnsla fyrirtækisins er formlega vottuð sem 100% endurnýjanleg, en með vottuninni er staðfest að fyrirtækið stuðlar að uppbyggingu á endurnýjanlegri raforkuvinnslu og að eftirlit með framleiðslunni uppfyllir ströngustu kröfur.

Á árinu var unnið áfram við endurskoðun og uppfærslu innri stefna fyrirtækisins með hliðsjón af samræmdum leiðbeiningum um innri stefnur fyrirtækisins. Leiðbeiningarnar fela í sér að fyrirtækið setji sér innri stefnur um a.m.k. eftirfarandi svið:

Arðgreiðslur	Persónuvernd	Umhverfismál
Áhættustýringu	Samfélagsábyrgð	Upplýsingaöryggi
Fjármagnsskipan	Samkeppnismál	Upplýsinga- og birtingamál
Innkaup	Samskipti við nærsamfélög	Öryggi-, heilsu- og vinnuvernd
Mannauðs- og jafnréttismál	Starfskjör	

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Siðferðisviðmið og mannréttindi

Siðferðisviðmið eru skilgreind og sett fram í skjölum gæðakerfis Landsvirkjunar þar sem þau eru hluti af viðeigandi ferlum, en einnig er þau að finna í fræðsluefni fyrir starfsfólk. Siðareglur félagsins og siðareglur birgja voru nýlega uppfærðar.

Landsvirkjun lét einnig framkvæma gatagreiningu vegna innleiðingar flokkunarreglugerðar Evrópusambandsins. Í reglugerðinni eru sett fram lágmarksviðmið um mannréttindi og stjórnarhætti sem fyrirtæki þurfa að uppfylla. Niðurstaða greiningarinnar var að Landsvirkjun stæði vel að vígi. Settar voru fram nokkrar tillögur til úrbóta sem unnið hefur verið að.

Verði starfsfólk vart við ámælisverða háttsemi innan fyrirtækisins ber því að greina frá því samkvæmt skilgreindri viðbragðsáætlun. Tilgangur viðbragðsáætlunar um ámælisverða háttsemi er að lögbrot og annað hugsanlegt misferli verði upplýst við fyrsta tækifæri, auk þess að hafa forvarnaráhrif. Varnir gegn spillingu og mútum eru á meðal þess efnis sem tekið er á í áætluninni.

Stjórn Landsvirkjunar samþykkti reglur um keðjuábyrgð árið 2016, en þeim er ætlað að tryggja margvísleg réttindi vinnuafls Landsvirkjunar, hvort sem um ræðir starfsmenn verktaka, undirverktaka eða starfsmannaleiga. Meðal réttinda sem fjallað er um í reglunum eru laun, starfskjör og sjúkra- og slysatryggingar. Ekki hefur verið talin þörf á því að gefa út sérstaka mannréttindastefnu til viðbótar við þær reglur sem þegar eru til staðar og er ætlað að tryggja mannréttindi allra aðila sem koma að starfsemi Landsvirkjunar. Má þar nefna siðareglur fyrirtækisins, siðareglur birgja og viðbragðsáætlun um ámælisverða háttsemi sem fjallað er um hér að ofan.

Áhættustýring

Landsvirkjun fylgir formlegu ferli áhættustýringar til að draga fram og stýra fjárhagslegri og ófjárhagslegri áhættu fyrirtækisins. Með ferlinu er leitast við að kortleggja helstu áhættuþætti fyrirtækisins og gera viðeigandi ráðstafanir til að draga úr líkum á óæskilegum atburðum og mögulegum áhrifum þeirra á ímynd, fjárhag, heilsu og öryggi og umhverfi, þar með talin loftslagsmál. Tilgangurinn er að styðja við markmið og stefnumið fyrirtækisins og auka líkurnar á árangursríkum, stöðugum og ábyrgum rekstri.

Nánar er fjallað er um fjárhagsáhættu Landsvirkjunar í skýringum við ársreikning þennan.

Viðskiptavinir Landsvirkjunar

Sala til stórnotenda dróst saman um 4% samanborið við árið 2023 og höfðu skerðingar á raforku á árinu þar áhrif. Sala til gagnavera hefur dregist verulega saman en þau hafa verið að umbreyta sinni starfsemi þar sem áhersla er nú á gervigreind og þjónustu við viðskiptavini sem þurfa á mikilli reiknigetu og gagnageymslu að halda í stað rafmyntavinnslu. Aðrir stórnotendur nýttu sína framleiðslugetu almennt vel og afurðaverð hækkðu frá fyrra ári.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Orkutengd og loftslagsvæn nýsköpun

Landsvirkjun hefur lagt áherslu á orkutengda og loftslagsvæna nýsköpun í gegnum margvísleg samstarfsverkefni um allt land, en þau helstu ganga undir nöfnunum Blámi, Eimur, Eygló og Orkídea. Þar er meðal annars unnið með nærsamfélögum virkjunarsvæða við að undirbúa orkutengd tækifæri til framtíðar, til að mynda á sviði matvælaframleiðslu, sjálfbærrar nýtingar orkuauðlinda og frumkvöðlastarfsemi. Einnig hefur verið unnið að því að búa svæði undir að taka á móti nýjum orkutengdum fjárfestingum. Enn fremur er unnið að verkefnum á sviði orkuskipta með fyrirtækjum og sveitarfélögum, sér í lagi í tengslum við samgöngur með minni og stærri farartækjum sem geta nýtt aukna rafvæðingu og aðrar endurnýjanlegar lausnir.

Loftslags- og umhverfisstefna

Sjálfbærniáherslur Loftslagsaðgerðir

Orkuvinnsla í sátt við náttúru landsins
Bætt nýting auðlinda og minni sóun

Loftslags- og umhverfisstefna

Loftslags- og umhverfismál eru kjarni í starfsemi Landsvirkjunar og starfar fyrirtækið eftir loftslags- og umhverfisstefnu. Tilgangur stefnunnar er að vernda umhverfið, samhliða ábyrgri nýtingu auðlindanna og að stýra verklagi til að draga eins og kostur er úr álagi á umhverfið. Í stefnunni segir:

- Landsvirkjun stuðlar að sjálfbærum heimi með umhverfislega sjálfbærri orkuvinnslu sem samræmist markmiðum heims um að halda hlýnun jarðar innan við 1,5°C.
- Við berum virðingu fyrir náttúru landsins og ásýnd þess og vinnum stöðugt að því að bæta nýtingu auðlinda og koma í veg fyrir sóun. Landsvirkjun stendur vörð um líffræðilega fjölbreytni með vistkerfisnálgun að leiðarljósi. Áhersla er lögð á að þekkja umhverfisáhrif starfseminnar, að draga úr þeim og koma í veg fyrir umhverfisatvik.
- Við tökum virkan þátt í alþjóðlegri baráttu gegn loftslagsvánni. Markvisst er unnið að því að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda vegna starfseminnar, styðja við skuldbindingar Íslands um samdrátt í samfélagslosun og bregðast við þeim áskorunum og tækifærum sem loftslagsbreytingum fylgja.

Stjórn samþykkti endurskoðaða loftslags- og umhverfisstefnu 13. desember 2024. Breytingar voru gerðar á fyrstu setningu stefnunnar og loftslagshluta hennar. Áður endursagði fyrsta setning stefnunnar stefnumið meginstefnu um að fyrirtækið sé í forystu í loftslags- og umhverfismálum. Með breytingunum viljum við skýra hvað felst í því stefnumiði, að vinna umhverfislega sjálfbæra orku og að starfsemin samræmist markmiðum heims um að halda hlýnun jarðar innan við 1,5°C. Samhliða var orðið kolefnishlutleysi tekið út úr stefnunni.

Markmið í loftslags- og umhverfismálum

Til að styðja við árangur Landsvirkjunar í loftslags- og umhverfismálum hefur fyrirtækið sett sér markmið í málaflokknum. Haldið er utan um markmið, undirmarkmið og aðgerðir í aðgerðaáætlun loftslags- og umhverfismála. Fylgst er með framgangi markmiða í lifandi mælaborðum sem rýnd eru reglulega. Hér að neðan má sjá yfirlit yfir mælikvarða loftslags- og umhverfisstefnu Landsvirkjunar og árangur samkvæmt þeim. Athugið að hér eru birtir mælikvarðar stefnunnar fyrir endurskoðun í desember 2024 enda áttu eftirfarandi mælikvarðar við bróðurpart ársins.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

- Hlutfall seldrar orku af orkugetu (%)

Vatnsárið 2023-2024 var eitt það erfiðasta í sögu fyrirtækisins. 1. október 2023 vantaði um 350 GWst upp á fyllingu lóna og voru vetrarmánuðir þurrir og kaldir með eindregnum niðurdrætti miðlunarlóna og í byrjun maí var aðeins um 1/10 miðlunarforðans eftir. Til að bregðast við aðstæðum hóf Landsvirkjun strax í desember að skerða afhendingu á víkjandi orku til fiskimjölsbræðslna og gagnavera. Eftir áramót bættust við skerðingar á stórnotendum með skerðanlega samninga svo og fjarvarmaveitum. Skerðingum var ekki aflétt fyrr en í maí, fyrir utan víkjandi orku til gagnavera og fiskimjölsbræðslna. Alls nam skerðing á afhendingu tæpum 500 GWst þennan vetur. Í kjölfar hlýs og úrkomusams maímánaðar voru sumarmánuðir þurrir og kaldir og innrennsli vel undir væntingum.

1. október 2024 var orka í miðlunarlónum Landsvirkjunar einungis 87% af hámarki og ljóst að takmarka þyrfti afhendingu til viðskiptavina á Suðvesturlandi og var það tilkynnt í október. Hlýtt og úrkomusamt var í byrjun nóvember, en það bætti stöðuna á SV-landi ekki nægilega til að endurskoða ákvörðun um skerðingar.

Orkusala ársins 2024 var 14.118 GWst. Vinnslukerfið er nánast fullnýtt og er auðlindanýting ársins 2024 metin um 93%. Nánar er fjallað um auðlindanýtingu í ársskýrslu.

- Fjöldi umhverfisatvika

Við Blöndulón (Botnlangavík) varð eitt umhverfisatvik þar sem sandur fauk úr lónstæðinu í sterkri suðaustanátt. Atvikið flokkast sem alvarlegt, þ.e. hafði áhrif nálægt upptökum og áhrifin voru að mestu afturkræf. Þá urðu fimm atvik sem flokkast sem ekki alvarleg þar sem áhrif eru nálægt upptökum og eru afturkræf. Orsakir atburðanna hafa verið greindar, verklag yfirfarið og viðeigandi verkferlar uppfærðir. Engin mjög alvarleg atvik urðu á árinu. Nánari upplýsingar um umhverfisatvik ársins má finna í ársskýrslu.

- Kolefnisspor (tonn CO₂-ígilda á ári)

Losun að frádreginni bindingu var 32,4 þúsund tonn árið 2024 og minnkaði um 2% frá árinu 2023. Aðferðafræði við útreikning á losun í umfangi 3 hefur verið breytt frá fyrra ári og inniheldur nú alla viðeigandi flokka skv. fyrirtækjastaðli GHG Protocol. Samanburði vegna 2023 hefur verið breytt til samræmis.

- Losun gróðurhúsalofttegunda á vinnslueiningu (CO₂-ígilda á kWst á ári)

Losun á orkueiningu var 4,9 g CO₂-ígilda á kWst árið 2024 og jókst um 4% á milli ára. Forðuð losun vegna orkuvinnslu Landsvirkjunar árið 2024 er metin um 2,5 milljónir tonna CO₂-ígilda og minnkaði um 4% frá árinu 2023. Nánari upplýsingar um forðaða losun og aðferðafræði við útreikninga má finna í ársskýrslu.

- Magn keypts jarðefnaeldsneytis

Árið 2024 keyptum við 128 þúsund lítra af jarðefnaeldsneyti og var það 2% meira en árið 2023.

Við samþykkt endurskoðaðrar loftslags- og umhverfisstefnu í desember 2024 var mælikvarða um hlutfall umhverfislega sjálfbærrar orkuvinnslu (%) bætt við og mælikvarða um losun gróðurhúsalofttegunda á vinnslueiningu (CO₂-ígilda/kWst) uppfærður í „losun gróðurhúsalofttegunda vegna orkuvinnslu (CO₂-ígilda/kWst)“. Þá var mælikvarði um magn keypts jarðefnaeldsneytis tekinn út úr stefnunni. Markmið um að hætta að kaupa jarðefnaeldsneyti árið 2030 er þó enn til staðar eins og sést í aðgerðaáætlun loftslags- og umhverfismála sem uppfærð var samhliða stefnubreytingum. Athugið að hér eru birtir mælikvarðar stefnunnar fyrir endurskoðun í desember 2024 enda áttu eftirfarandi mælikvarðar við bróðurpart ársins.

Nánari umfjöllun um loftslagsmarkmið og stöðu þeirra má finna í útgefnu loftslagsbókhalði sem vottunarfyrirtækið Bureau Veritas hefur staðfest.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Vottanir og staðlar

Umhverfisstjórnun Landsvirkjunar er vottuð samkvæmt alþjóðlega umhverfisstjórnunarstaðlinum ISO 14001. Fyrirtækið leggur áherslu á samráð og samvinnu við starfsfólk fyrirtækisins og hagaðila og fylgist grannt með alþjóðlegum áherslum í umhverfismálum.

Losun Landsvirkjunar er rýnd og staðfest (með takmarkaðri vissu) af Bureau Veritas, samkvæmt staðlinum ISO 14064-3. Losun Landsvirkjunar hefur verið staðfest með þessum hætti fyrir árin 2008 og 2018-2024. Þá hefur kolefnisbinding á vegum Landsvirkjunar verið staðfest (með takmarkaðri vissu) af Bureau Veritas fyrir árin 2020-2024 samkvæmt staðlinum ISO 14064-2.

Samfélag

Sjálfbærniáherslur Öryggi og vellíðan starfsfólks og fagleg þjálfun
Jafnréttismál
Samvinna með nærsamfélögum

Samfélagsstefna

Landsvirkjun endurskoðaði samfélagsstefnu sína í janúar 2024, en skv. stefnunni skal hún endurskoðuð eigi sjaldnar en þriðja hvert ár. Tilgangur hennar er að stuðla að jákvæðum samfélagsáhrifum og ábata af starfsemi fyrirtækisins, samhliða ábyrgri nýtingu auðlinda. Í stefnunni segir:

„Landsvirkjun er góður granni. Við komum fram af heiðarleika og virðingu og höfum að leiðarljósi að nærsamfélag njóti ávinnings af starfsemi okkar, allt frá undirbúningi verkefna í rekstur virkjana. Við tökum virkan þátt í samfélaginu og styðjum við málefni og verkefni sem hafa jákvæð samfélagsáhrif. Við leggjum áherslu á uppbyggileg samskipti og samvinnu ásamt því að miðla þekkingu um starfsemi fyrirtækisins með fjölbreyttum hætti. Við erum leiðandi afl í samfélaginu og stuðlum að orkutengdri nýsköpun með sjálfbærni að leiðarljósi.“

Unnið með samfélaginu

Starfsemi Landsvirkjunar hefur víðtæk áhrif í samfélaginu, ekki síst í nærsamfélagi við aflstöðvar fyrirtækisins. Eitt af stefnumiðum fyrirtækisins er að skapa stuðning og samstöðu með opnum samskiptum og samvinnu. Í öllum rekstrareiningum og í öllum framkvæmdaverkefnum er gerð hagsmunaaðilagreining og samskiptaáætlun, með það að markmiði að eiga sem best samskipti um starfsemina.

Svið samfélags og umhverfis hefur það hlutverk m.a. að leiða vegferð fyrirtækisins í samfélagsmálum þvert á svið og deildir, með áherslu á virkni í nærsamfélagi aflstöðva. Endurspeglar sviðið þannig það mikilvægi sem Landsvirkjun leggur á samskipti og framlag til samfélagsins.

Mannauðs- og jafnréttisstefna

Ný mannauðs- og jafnréttisstefna var samþykkt í upphafi árs 2024. Tilgangur hennar er að styðja við metnaðarfullt starfsumhverfi sem nærir öfluga liðsheild, árangur og hvetjandi starfsanda. Markmið stefnunnar er að starfsumhverfi fyrirtækisins stuðli að eftirsóknarverðri menningu sem einkennist af vellíðan, fjölbreytileika, jafnrétti, tækifærum til vaxtar og helgun starfsfólks.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Stefnunni er ætlað að stuðla að framsæknum og eftirsóttum vinnustað og byggir hún á fjórum lykkjökölum:

- Liðsheild og menning
- Jafnrétti og fjölbreytileiki
- Samvinna og samskipti
- Farsæld og sveigjanleiki

Mannauðurinn

Landsvirkjun er með dreifða starfsemi, en um 60% starfsfólks starfa á skrifstofum félagsins á höfuðborgarsvæðinu. Annað starfsfólk dreifist á þær aflstöðvar sem fyrirtækið starfrækir á Suður-, Norður- og Austurlandi. Yfir þrjú hundruð einstaklingar starfa hjá fyrirtækinu, í mjög fjölbreyttum hlutverkum. Sumarstörf eru fjölmörg ár hvert, en þeim gegna annars vegar ungmenni sem flest starfa á aflstöðvum og hins vegar háskóla-, iðn- og tækninemar sem flestir starfa á höfuðborgarsvæðinu.

Til að styðja við stefnumörkun fyrirtækisins og innleiðingu stefnunnar býður fyrirtækið upp á stjórnenda- og leiðtogaþjálfun. Markmið hennar er að styðja við vöxt leiðtoga í hlutverki þeirra, stuðla að aukinni teymisvinnu og gera leiðtogum og teyimum betur kleift að styðja með skýrum og öflugum hætti við framtíðarsýn, stefnu og rekstur Landsvirkjunar. Samhliða stjórnendaþjálfun er boðið upp á faglega og framsækna þjálfun og fræðslu af ýmsum toga fyrir allt starfsfólk fyrirtækisins.

Jafnrétti

Í fyrirtækinu starfar jafnréttisnefnd undir formennsku forstjóra og hefur fyrirtækið skilgreint og birt jafnréttisáætlun til ársins 2027 í samræmi við lög 150/2020 um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna. Framkvæmdastjórn rýnir áætlunina árlega eða oftar ef þörf er á.

Landsvirkjun hefur sett sér að markmiði að tryggja jafna stöðu kynjanna á öllum stigum starfseminnar. Gætt er að jafnrétti hvað varðar framgang í starfi, ábyrgð og þátttöku í starfshópum, sem og möguleika til endurmenntunar og þátttöku í fræðslu. Þá leggur fyrirtækið áherslu á að vinnustaðurinn sé fjölskylduvænn og að starfsfólk sæti ekki áreitni eða ofbeldi af kynbundnum eða kynferðislegum toga á vinnustaðnum. Landsvirkjun hefur skilgreint viðbragðsáætlanir fyrir einelti, kynferðislega áreitni og kynbundna áreitni og ofbeldi (EKKO).

Markmið og vottanir í jafnréttismálum

Frá árinu 2021 hafa kynjahlutföll framkvæmdastjóra verið jöfn. Enn hallar á konur þegar horft er á stjórnendastöður, en hlutfall kvenstjórnenda fór úr 39% á árunum 2022 og 2023 í 41% í árslok 2024.

Landsvirkjun greiðir jöfn laun fyrir sömu eða jafn verðmæt störf. Fyrirtækið vinnur í samræmi við jafnlaunastaðalinn ÍST 85:2012 og er jafnlaunakerfi fyrirtækisins vottað. Á árinu 2024 hlaut fyrirtækið enn fremur í tíunda skiptið gullmerki Jafnlaunaúttektar PwC. Úttektin leiddi í ljós að munur á grunn- og heildarlaunum karla og kvenna var innan þeirra marka sem PwC setur um góðan árangur í jafnlaunamálum. Í úttektinni mældust grunnlaun karla 1,5% hærri en grunnlaun kvenna og heildarlaun karla voru 1,5% hærri en heildarlaun kvenna. Skýringarhlutfall mældist 96%.

Öryggis- og heilsustefna

Ný öryggis- og heilsustefna Landsvirkjunar var samþykkt í upphafi árs 2024. Tilgangur hennar er að skapa vinnustað þar sem öryggi og heilsa starfsfólks eru í forgangi. Markmiðið er öruggt og heilsusamlegt vinnuumhverfi sem stuðlar að vellíðan á vinnustað og heilbrigðri vinnustaðamenningu. Stjórn Landsvirkjunar setur stefnuna, að fenginni tillögu frá forstjóra fyrirtækisins.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Stefna Landsvirkjunar er að vera í fararbroddi í öryggis- og heilsumálum. Markmiðið er að skapa öruggt og heilsusamlegt vinnuumhverfi, með áherslu á að fyrirbyggja slys og atvinnutengda sjúkdóma sem valda eða geta valdið varanlegum skaða. Áhersla er lögð á vellíðan starfsfólks og heilbrigða vinnustaðamenningu. Öll störf eru áhættumetin og stjórn er höfð á líkamlegri og sálfélagslegri áhættu, nauðsynleg varnarlög eru til staðar og óásættanleg áhætta er ekki tekin. Starfsfólk skal vita að öryggi þess hefur alltaf forgang og áhersla er lögð á skýra ábyrgð stjórnenda. Í því skyni eiga sér stað opin og heiðarleg samskipti við innri og ytri hagsmunaaðila um öryggi og heilsu. Mælikvarðar öryggis- og heilsustefnunnar eru eftirfarandi:

- H-200 fyrir starfsfólk Landsvirkjunar (markmið: 0)
- H-200 fyrir verktaka á starfssvæðum Landsvirkjunar (markmið: 0)

Markmið í öryggis- og heilsumálum

Til að styðja við árangur hefur Landsvirkjun sett sér markmið í málaflokknum.

	2024	2023
Fjarveruslys/200.000 vinnustundir = 0 (starfsfólk)	0,84	0,89
Fjarveruslys/200.000 vinnustundir = 0 (verktakar stærri verk)	0	0

Andleg heilsa starfsfólks

Landsvirkjun hugar að heilsu og vellíðan starfsfólks með ýmsum hætti. Í samstarfi við fagaðila í vinnuvernd er boðið uppá heilsufarsmat sem leggur áherslu á sálfélagslega og líkamlega þætti. Áhersla er á faglega heilsu, geðheilsu, félagslega heilsu sem og persónulega. Í fræðslumálum innan fyrirtækisins er áhersla sett á heilsu og líðan, en starfsfólk hefur einnig tök á að sækja sér einstaklingssamtöl hjá fagaðilum á sviði vinnuverndar.

Vottanir og staðlar í öryggis-, heilsu- og vinnuverndarmálum

Landsvirkjun er vottuð samkvæmt stjórnunarkerfi um heilbrigði og öryggi á vinnustöðum ISO 45001, en staðallinn gerir kröfur um að unnið sé stöðugt að umbótum á öryggi, heilsu og vinnuvernd starfsfólks. Starfsemin er tekin út árlega m.t.t. krafna í staðlinum og viðhélrt fyrirtækið vottun á ISO 45001 á árinu.

Flokkunarreglugerð Evrópusambandsins

Landsvirkjun hefur tekið upp ákvæði flokkunarreglugerðar Evrópusambandsins (e. EU Taxonomy) í starfsemi sína og gefur nú út í annað skipti sjálfbærniupplýsingar á grundvelli hennar.

Samkvæmt 1. gr laga nr. 25/2023, um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar sem innleiða reglugerð ESB nr. 2020/852 í íslenskan rétt, er Landsvirkjun skylt að upplýsa um hlutfall lykilmælikvarða af atvinnustarfsemi sem telst vera umhverfislega sjálfbær út frá viðmiðum reglugerðarinnar.

Í starfsemi Landsvirkjunar er sjálfbærni höfð að leiðarljósi og telur fyrirtækið að stærsta framlag þess til þess að stuðla að sjálfbærri þróun sé að taka ábyrgð í loftslagsmálum, en þar er græn orka í lykilhlutverki. Um leið og fyrirtækið leggur sitt af mörkum til loftslagsmála ætlar það sem fyrr að vanda til verka og ganga vel um náttúruna.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Markmið flokkunarreglugerðar Evrópusambandsins er að koma á samræmdu flokkunarkerfi sem skilgreinir hvaða starfsemi teljist vera umhverfislega sjálfbær. Það er metið út frá tæknilegum matsviðmiðum sem koma fram í framseldum reglugerðum ESB. Tvær reglugerðir, nr. 2021/2139 og 2022/1214 hafa tekið gildi hér á landi, en tvær til viðbótar, nr. 2023/1285 og 2023/1286 munu taka gildi á Íslandi frá og með 1. janúar 2025. Flokkunarreglugerðin á að stuðla að gagnsæi í sjálfbærniupplýsingagjöf og beina fjármagni í sjálfbæra starfsemi, en það er grundvöllur þess að Evrópusambandið geti náð þeim markmiðum sem sett voru fram í Græna sáttmálanum.

Til þess að fyrirtæki geti talist umhverfislega sjálfbær í skilningi reglugerðarinnar þurfa þau að uppfylla viðmið fyrir umhverfislega sjálfbæra atvinnustarfsemi skv. 3. gr. hennar. Atvinnustarfsemin þarf að stuðla verulega að einu eða fleiri umhverfismarkmiðum, en um leið ekki vinna gegn öðrum markmiðum og hlíta tæknilegum matsviðmiðum. Hún þarf einnig að vera í samræmi við lágmarksverndarráðstafanir.

Flokkunarreglugerðin krefur fyrirtæki um að birta upplýsingar um hlutfall af tekjum, fjárfestingum og rekstrargjöldum í starfsemi sem uppfyllir skilyrði um umhverfislega sjálfbærni. Til að uppfylla þær kröfur þarf starfsemin að teljast vera hæf (e. eligible) og samræmd (e. aligned).

Grundvöllur skýrslugerðar

Ársreikningur félagsins er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Einnig samræmist hann viðbótarkröfum í lögum um ársreikninga og þar undir fellur grein 66d um ófjárhagslegar upplýsingar, NFRD. Reikningsskilin eru birt í bandaríkjadöllum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum bandaríkjadala nema að annað sé tekið fram. Alþjóðlegir reikningsskilastaðlar krefjast þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Landsvirkjun hefur innleitt flokkunarreglugerð Evrópusambandsins fyrir starfsemi fyrirtækisins. Ferlið hefur meðal annars falið í sér samtal við sambærileg fyrirtæki um túlkun á kröfum og nálgun flokkunarkerfisins. Evrópusambandið hefur gefið út leiðbeiningar en nokkur óvissa er um hvernig túlka ber ýmsa hluta krafna og er nú unnið að því að skýra ýmis vafaatriði. Landsvirkjun fylgist vel með og allar upplýsingar eru birtar á þeim grundvelli að breytingar og/eða þróun á reglugerðinni geti haft áhrif á mat fyrirtækisins á því hversu samræmd starfsemin er.

Hæf starfsemi

Landsvirkjun hefur lagt mat á hvaða þættir starfseminnar falla undir flokkunarreglugerðina samkvæmt ákvæðum hennar, þ.e. hvaða hluti starfseminnar telst vera hæfur (e. eligible) undir umhverfismarkmiðinu mótvægi við loftslagsbreytingar. Við það mat kom í ljós að raforkuframleiðsla úr vatnsorku, raforkuframleiðsla úr jarðvarmaorku og raforkuframleiðsla úr vindorku telst kjarnastarfsemi Landsvirkjunar og er hæf starfsemi í skilningi reglugerðarinnar. Við matið var tekið tillit til fjárhagslegs mikilvægis.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Samræmd starfsemi

Til þess að starfsemi geti talist uppfylla skilyrði flokkunarreglugerðarinnar um að vera umhverfislega sjálfbær þarf hún að vera verulegt framlag (e. substantial contribution) til eins af þeim sex umhverfismarkmiðum sem sett eru fram í reglugerðinni og valda ekki umtalsverðu tjóni á hinum markmiðunum fimm (e. do no significant harm). Markmiðin sex eru: mótvægi við loftslagsbreytingar, aðlögun að loftslagsbreytingum, sjálfbær notkun vatns- og sjávarauðlinda, umskipti yfir í hringrásarhagkerfi, mengunarvarnir og eftirlit með mengun, og vernd og endurheimt líffræðilegrar fjölbreytni og vistkerfa. Svo starfsemi geti talist samræmd þarf að uppfylla tæknileg matsviðmið fyrir hverja og eina starfsemi sem metin er hæf. Þar að auki þarf starfsemin að uppfylla lágmarks verndarráðstafanir tengdar mannréttindum og stjórnaðráttum (e. minimum safeguards).

Verulegt framlag til mótvægis við loftslagsbreytingar

Raforkuframleiðsla úr vatnsorku

Stærstur hluti orkuvinnslu Landsvirkjunar kemur frá vatnsafl. Sett eru fram þrjú viðmið til að sýna fram á að raforkuframleiðsla úr vatnsorku sé verulegt framlag til mótvægis við loftslagsbreytingar, en starfsemin þarf að vera í samræmi við a.m.k. eitt þeirra. Eitt þriggja viðmiðanna er að losun gróðurhúsalofttegunda á vistferlinum fyrir raforkuframleiðslu úr vatnsafl sé minni en 100g CO₂-ígilda/kWst. Rekstrarlosun vegna starfsemi Landsvirkjunar, þ.m.t. allra vatnsaflstöðva fyrirtækisins árið 2024, var 4,9g CO₂-ígilda/kWst og hefur verið yfirfarin og staðfest af óháðum þriðja aðila skv. ISO 14064-1:2018.

Þá hefur Landsvirkjun látið vinna vistferilsgreiningar á fjórum vatnsaflstöðvum og var kolefnisspor í öllum tilvikum langt undir fyrrnefndum viðmiðum. Þær niðurstöður og staðfestar upplýsingar um losun á rekstrartíma allra vatnsaflstöðva sýna að kolefnisspor allra vatnsaflstöðva fyrirtækisins er langt undir fyrrnefndum viðmiðum. Fyrir þær stöðvar sem eru án vistferilsgreiningar er einnig notast við seinni tvö viðmiðin: annars vegar viðmiðið um að aflstöðin sé rennslisstöð (e. run-of-river plant) og sé ekki með tilbúið uppistöðulón og hins vegar þriðja viðmiðið, sem var notað fyrir þær stöðvar sem eru ekki rennslisstöðvar og ekki eru til vistferilsgreiningar fyrir. Það viðmið snýr að því að aflþéttni stöðvarinnar á móti flatarmáli uppistöðulóns skuli vera yfir 5 W/m². Matið sýnir að rekstur allra vatnsaflstöðva okkar er í samræmi við þessi viðmið.

Raforkuframleiðsla úr jarðvarmaorku

Til að raforkuframleiðsla úr jarðvarmaorku sé verulegt framlag til mótvægis við loftslagsbreytingar þarf losun gróðurhúsalofttegunda á vistferlinum að vera minni en 100g CO₂-ígilda/kWst. Landsvirkjun hefur látið vinna vistferilsgreiningu fyrir allar jarðvarmastöðvar fyrirtækisins, sem sýnir að kolefnisspor allra stöðvanna er undir fyrrnefndu viðmiði. Losun vegna starfsemi Landsvirkjunar, þ.m.t. rekstrar allra jarðvarmastöðva fyrirtækisins árið 2024, var 4,9g CO₂-ígilda/kWst. Niðurstaðan hefur verið yfirfarin og staðfest af óháðum þriðja aðila skv. ISO 14064-1:2018. Matið sýnir því að rekstur allra jarðvarmastöðva fyrirtækisins er í samræmi við þetta viðmið.

Raforkuframleiðsla úr vindorku

Fyrir raforkuframleiðslu úr vindorku nægir að atvinnustarfsemin framleiði raforku úr vindorku. Rekstur vindmylla Landsvirkjunar er því í samræmi við viðmið reglugerðarinnar.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Ekki valda umtalsverðu tjóni

Aðlögun að loftslagsbreytingum

Veðurfar og breytingar á loftslagi eru lykilþættir sem horft er til við þróun nýrra verkefna sem og í vinnsluáætlunum í rekstri Landsvirkjunar. Loftslagsáhættuþættir eru metnir með hliðsjón af sögulegum gögnum sem og framtíðarsviðsmyndum. Mat á loftslagsáhættuþáttum er hluti af þróun nýrra verkefna og daglegri starfsemi aflstöðva fyrirtækisins. Áhættugreining vegna áhrifa loftslagsbreytinga á rekstur fyrirtækisins er samþætt allri annarri áhættugreiningu í starfsemi Landsvirkjunar. Fyrirtækið vaktar veðurfarsbreytingar og taka áhættugreiningar vegna loftslagsbreytinga tillit til langvinnrar og bráðrar hættu vegna breytinga á hitastigi, vindi og vatni, með tilliti til staðsetningar. Frekari upplýsingar má finna í CDP skýrslu fyrirtækisins. Í ljósi þessa telur Landsvirkjun að viðmiðin í Viðbæti A séu uppfyllt.

Sjálfbær notkun og verndun vatns- og sjávarauðlinda

Viðmið tengd sjálfbærri notkun og verndun vatns- og sjávarauðlinda vísa í Vatnatilskipun Evrópu fyrir raforkuframleiðslu úr vatns- og jarðvarmaorku, með viðbættum kröfum fyrir nýjar vatnsaflstöðvar. Vatnatilskipun Evrópu (e. Water Framework Directive) tók gildi í ríkjum Evrópusambandsins árið 2000 en varð formlega hluti af EES samningnum árið 2009. EFTA ríkin drógu á sínum tíma í efa að tilskipunin væri hluti af EES samningnum og fór málið fyrir ESA og EFTA dómstólinn. Niðurstaðan var að tilskipunin væri hluti af samningnum.

Vegna þessa hófu EFTA ríkin vinnu við tilskipunina seinna en aðildarríki Evrópusambandsins og munu því uppfylla öll ákvæði hennar síðar en þau. Vatnatilskipunin var innleidd í íslensk lög árið 2011 með lögum um stjórn vatnamála (36/2011). Umhverfisstofnun er það stjórnvald sem er ábyrgt fyrir framkvæmd laganna og útgáfu vatnaáætlunar. Fyrsta vatnaáætlun, fyrir árin 2022 til 2027, fór í kynningu árið 2021 og var samþykkt af ráðherra og gefin út í apríl 2022.

Landsvirkjun vinnur samkvæmt vatnaáætlun þegar kemur að öllum vatnshlotum þar sem hún starfrækir virkjanir. Fyrirtækið heldur áfram vinnu við gagnaöflun um vatnshlot á starfssvæðum sínum. Sú vinna fer fram hjá óháðum rannsóknastofnunum. Í framhaldinu verður gerð tillaga að flokkun vatnshlota á starfssvæðum Landsvirkjunar. Þá verður vistfræðilegt ástand eða vistmegin vatnshlotanna metið. Þessu til viðbótar verða kortlagðar leiðir til bæta ástand vatnshlota sem ekki ná viðunandi ástandi eða vistmegni. Umhverfisstofnun mun flokka hlotin og meta ástand þeirra.

Landsvirkjun starfar í samræmi við fyrsta vatnahring vatnaáætlunar Íslands 2022-2027. Landsvirkjun bendir þó á að lög um stjórn vatnamála hafa ekki komið að fullu til framkvæmda á Íslandi og ekki er gert ráð fyrir að þau verði komin að fullu til framkvæmda fyrr en í öðrum hring vatnaáætlunar sem lýkur árið 2033.

Umskipti yfir í hringrásarhagkerfi

Viðmið tengd umhverfismarkmiðinu „umskipti yfir í hringrásarhagkerfi“ eiga einungis við raforkuframleiðslu úr vindorku fyrir starfsemi Landsvirkjunar. Viðmiðið er nokkuð víðtækt. Gerðar eru kröfur um að í starfseminni sé lagt mat á tiltækileika. Einnig skal eftir föngum notaður búnaður og íhlutir sem endast lengi, hægt er að endurvinna og auðvelt er að taka í sundur og endurnýja.

Landsvirkjun leggur sig fram um að sinna viðhaldi aflstöðva sinna eins vel og kostur er, til að hámarka líftíma þeirra og viðhalda virði þeirra auðlinda sem í þær fóru. Helstu áskoranir snúa að endurvinnslu á vindmylluspöðum. Landsvirkjun mun halda áfram að leggja sitt af mörkum til að styðja við hringrásarhagkerfið og finna vindmylluspöðum besta mögulegan farveg við lok líftíma. Í ljósi þessa telur Landsvirkjun að viðmiðin séu uppfyllt.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Mengunarvarnir og eftirlit með mengun

Viðmið tengd umhverfismarkmiðinu „mengunarvarnir og eftirlit með mengun“ eiga einungis við raforkuframleiðslu úr jarðvarmaorku. Í starfrækslu jarðvarmaorkukerfa með háu vermi eru gerðar kröfur um fullnægjandi hreinsunarkerfi til að draga úr losun og ná þannig þeim viðmiðunarmörkum fyrir loftgæði sem sett eru fram í tilskipunum Evrópuþingsins og ráðsins 2004/107/EB og 2008/50/EB. Þær tilskipanir eru hluti af lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, 7/1998. Fyrirtækið telur viðmiðin fyrir loftgæði uppfyllt.

Vernd og endurheimt líffræðilegrar fjölbreytni og vistkerfa

Viðmiðin sem varða vernd og endurheimt líffræðilegrar fjölbreytni og vistkerfa fela í sér að unnið sé mat á umhverfisáhrifum (MÁU) í samræmi við tilskipun 2011/92/EU og eiga þau við alla starfsemi Landsvirkjunar sem fellur undir flokkunarreglugerðina. Einnig fela þau í sér innleiðingu mótvægisáðgerða áður en starfsemi hefst. MÁU er forsenda starfsleyfa í ESB og EES og hefur þar af leiðandi verið framkvæmt fyrir öll verkefni eftir að lögin tóku gildi. Landsvirkjun er einungis með starfsemi á Íslandi, sem er hluti af EES.

Að því er varðar starfrækslu á eða nálægt svæðum sem eru viðkvæm m.t.t. líffræðilegrar fjölbreytni er gerð krafa um að viðeigandi mat, eftir atvikum, hafi farið fram í samræmi við tilskipanir 2009/147/EB, um verndun villtra fugla og 92/43/EB, svokallaða vistgerðartilskipun. Þær tilskipanir sem vísað er til hafa ekki verið teknar upp í EES-samninginn og ekki verður séð að til standi að innleiða þær í íslensk lög. Af þessum sökum getur Landsvirkjun að óbreyttu ekki birt fullnægjandi upplýsingar þar sem ekki er unnt að segja til um hvort mat hafi farið fram hér á landi á grundvelli þessara tilskipana. Landsvirkjun telur að starfsemi fyrirtækisins samræmist kröfum sem gerðar eru til fuglaverndar og verndunar vistkerfa hér á landi, en á Íslandi gilda lög nr. 60/2013 um náttúruvernd og taka þau til verndunar svæða sem mikilvæg eru fyrir verndun fugla og vistkerfa. Landsvirkjun hefur tryggt að starfsemin uppfylli að fullu þau lög og reglugerðir sem eru í gildi á Íslandi.

Lágmarkskröfur um mannréttindi og stjórnarhætti

Siðferðisviðmið fyrirtækisins eru skilgreind og sett fram í skjölum gæðakerfis Landsvirkjunar þar sem þau eru hluti af viðeigandi ferlum, en einnig er þau að finna í fræðsluefni fyrir starfsfólk.

Landsvirkjun hagar starfsemi sinni á þann veg að hún hafi ekki neikvæð áhrif á mannréttindi, þar með talin réttindi á vinnumarkaði.

Framkvæmd var gatagreining á hlítni fyrirtækisins við þær kröfur sem settar eru fram í flokkunarreglugerðinni þegar kemur að lágmarksviðmiðum á sviði mannréttinda og stjórnarháttar. Í greiningunni kom fram að Landsvirkjun er vel búin undir þær kröfur sem settar eru fram. Í kjölfarið voru settar fram nokkrar tillögur að úrbótum sem allar verða að teljast minniháttar og unnið hefur verið að á árinu. Landsvirkjun telur sig því uppfylla þær kröfur sem gerðar eru til fyrirtækisins í flokkunarreglugerðinni um mannréttindi og stjórnarhætti. Landsvirkjun hefur á síðustu árum innleitt ákveðnar reglur, viðbragsáætlanir, innri stefnur og sáttmála, sem taka á þessum málefnum. Þar má m.a. nefna siðareglur fyrirtækisins, siðareglur birgja, viðbragðsáætlun og varnir gegn ámælisverðri hegðun, viðbragðsáætlun EKKO, mannauðs- og jafnréttisstefnu, UN Global sáttmálann, starfsreglur stjórnar, birgjamat og keðjuábyrgðarákvæði í samningum.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Mannréttindi

Ekki hefur verið talin þörf á því að gefa út sérstaka mannréttindastefnu til viðbótar við þær reglur sem þegar eru til staðar og er ætlað að tryggja mannréttindi allra aðila sem koma að starfsemi Landsvirkjunar. Má þar nefna reglur um keðjuábyrgð, siðareglur Landsvirkjunar, siðareglur birgja Landsvirkjunar og viðbragðsáætlun og varnir gegn ámælisverðri háttsemi.

Reglur um keðjuábyrgð hafa verið í gildi frá árinu 2016, en þeim er ætlað að tryggja margvísleg réttindi vinnuafls Landsvirkjunar, hvort sem um ræðir starfsmenn verktaka, undirverktaka eða starfsmannaleiga. Meðal réttinda sem fjallað er um í reglunum eru laun, starfskjör og sjúkra- og slysatryggingar.

Í siðareglum Landsvirkjunar eru jafnrétti og mannréttindi höfð að leiðarljósi. Starfsfólk ber virðingu fyrir samstarfsfólki sínu og öllum þeim sem samskipti eru höfð við. Starfsfólk sýnir umburðarlyndi og tekur tillit til ólíkra sjónarmiða og aðstæðna. Einelti, kynferðisleg áreitni, kynbundið áreiti eða annars konar ofbeldi er ekki liðið undir neinum kringumstæðum og viðeigandi viðbragðsáætlanir eru til staðar ef á reynir.

Landsvirkjun ætlast til þess að birgjar fyrirtækisins virði alþjóðlega viðurkennd mannréttindi sem sett eru fram í mannréttindasáttmála Sameinuðu þjóðanna og öðrum sambærilegum alþjóðasáttmálum.

Mútur og spilling

Hjá Landsvirkjun er unnið gegn hvers kyns spillingu. Skýr ákvæði eru í siðareglum um móttöku og veitingu gjafa eða hlunninda sem eru til þess fallin að hafa áhrif á ákvarðanatöku eða dómgreind við vinnslu mála. Starfsfólk Landsvirkjunar starfar af heilindum og lætur persónulega hagsmuni ekki hafa áhrif á störf sín. Siðareglum Landsvirkjunar, siðareglum birgja og viðbragðsáætlun við ámælisverðri háttsemi er ætlað að vera starfsfólki og öðrum hagaðilum til leiðbeiningar um þessi málefni.

Skattar

Landsvirkjun er í eigu íslensku þjóðarinnar og hagar skattamálum sínum í samræmi við lög og reglur í landinu og hefur það að leiðarljósi þegar gengið er til samninga við birgja. Starfsmenn leggja sig fram um að tryggja að farið sé að lögum og reglum varðandi skatta og hafa samband við skattaráðgjafa og endurskoðendur vegna álitamála sem koma upp. Félagið hefur einsett sér að greiða rétta skatta á réttum tíma og leggur áherslu á að gögnum til skattfyrivalda sé skilað á réttum tíma. Í ársreikningi er farið yfir hvernig tekjuskattsskuldbinding félagsins er samsett og hvað félagið greiðir í tekjuskatt.

Samkeppni

Landsvirkjun starfar eftir samkeppnisstefnu sem er hluti af stjórnunarkerfinu og var hún endurskoðuð og uppfærð í byrjun árs. Stefnan tiltekur hvernig Landsvirkjun ætlar að stuðla að virkri samkeppni á þeim mörkuðum sem fyrirtækið starfar á og hvernig því ber að hafa ákvæði samkeppnislaga að leiðarljósi í störfum sínum. Stefnan er leiðbeinandi um faglega meðferð á þeim ágreiningsefnum sem upp koma. Rafræn fræðsla um málaflokkinn er aðgengileg fyrir starfsfólk og er skylda að ljúka.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Lykilmælikvarðar

Landsvirkjun mun fylgja þróun ramma flokkunarreglugerðarinnar og laga sig að kröfum og skýringum. Þetta gæti haft áhrif á mat og lykilmælikvarða á næstu árum. Í þeim tilvikum þar sem tilskipanir Evrópusambandsins hafa ekki verið innleiddar í íslenskan rétt er ekki hægt að birta umræddar upplýsingar.

Velta

Fyrir lykilmælikvarða tengda tekjum hefur Landsvirkjun skilgreint þá hagrænu starfsemi sem fellur undir flokkunarkerfið í samræmi við rökstuðning hér að ofan. Velta Landsvirkjunar eru rekstrartekjur tengdar vinnslu endurnýjanlegrar orku og tekjustreymi tengt raforkusölu, þ.m.t. sölu á upprunaábyrgðum. Breyting hefur átt sér stað hvað varðar innleystar áhættuvarnir sem voru hluti af veltu í ársreikningi árið 2023 en hafa nú verið undanskildar þeirri veltu sem fellur undir flokkunarkerfið árið 2024. Tekjur, aðrar en þessar, falla ekki undir flokkunarkerfið fyrir umhverfissjálfbæra starfsemi og eru í samræmi við aðrar tekjur í rekstrarreikningi.

Fjárfestingar

Til lykilmælikvarða fjárfestinga sem falla undir flokkunarkerfi Evrópusambandsins teljast beinar fjárfestingar í nýjum aflstöðvum, eignfærðar fjárfestingar vegna endurbóta á aflstöðvum og eignfærður undirbúningskostnaður, sjá skýringar nr. 8 og 10. Þær fjárfestingar sem eru undanskildar eru vegna kaupa á öðrum eignum en aflstöðvum og einnig undirbúningskostnaður vegna virkjana sem ekki eru langt komnar í undirbúningi og ólíklegt er að byrjað verði að reisa innan fimm ára.

Rekstrargjöld

Til lykilmælikvarða vegna rekstrargjalda sem falla undir flokkunarkerfið teljast rekstrargjöld sem snúa að útlögðum viðhaldskostnaði aflstöðva og eigin vinnu vegna viðhalds og endurbóta aflstöðva, flutningskostnaði raforku, kostnaði vegna rannsókna og þróunar og kostnaði vegna ræstinga á starfsstöðvum. Eigin vinna vegna viðhalds og endurbóta aflstöðva var ekki innifalinn í framsetningu árið 2023 en hefur verið bætt við núverandi framsetningu á rekstrargjöldum sem falla undir flokkunarkerfið. Flutningskostnaður raforku er beintengdur sölu á umhverfisvænni raforku og flutningskerfi Landsnets hf. Kostnaður vegna afskrifta og virðisrýrnunar er ekki innifalinn í framsetningu á rekstrargjöldum.

Tölur sem sýna lykilmælikvarða fylgja hér á eftir.

Flokkunarreglugerð Evrópusambandsins

Velta

Árið 2024				Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón ("Veldur ekki verulegu tjóni")										
Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	Heildarvelta (3)	Hlutfall veltu (4)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávarauðlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Líftræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (11)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (12)	Vatns- og sjávarauðlindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Líftræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)	Lágmarks verndarráðstafanir (17)	Hlutfall veltu sem fellur að flokkunar-kerfinu, ár 2023 (18)*	Flokkur (starfs-semi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfis-markmiðum) (19)	Flokkur "(umbreyt-ingar-starfsemi)" (20)	
		USD milljónir	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	E	T
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR																				
A.1. Velta frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfin)																				
Orkuvinnsla með vatnsaflí	CCM 4.5	506,2	90,2%	100,0%							J	J	-	-	J	J	J	91,5%		
Orkuvinnsla með jarðvarma	CCM 4.6	51,4	9,2%	100,0%							J	J	-	J	J	J	J	8,5%		
Orkuvinnsla með vindafli	CCM 4.3	0,3	0,0%	100,0%							J	J	J	-	J	J	J	0,0%		
Heildarvelta af umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1.)		557,8	99,5%	100,0%														100,0%		
A.2. Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)																				
Heildarvelta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (A.2.)		0,0	0,0%															0,0%		
Samtals (A1. + A.2.)		557,8	99,5%															100,0%		
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR																				
Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)		3,0	0,5%																	
Samtals (A + B)		560,9	100,0%																	

* Lykilmælikvarða veltu hefur verið breytt frá fyrra ári þar sem innleystar áhættuvarnir eru ekki lengur meðtaldar. Samanburði vegna 2023 hefur verið breytt til samræmis.

Flokkunarreglugerð Evrópusambandsins

Fjárfestingar

Árið 2024				Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón ("Veldur ekki verulegu tjóni")										
Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	Heildarvelta (3)	Hlutfall veltu (4)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávarauðlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Líftræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (11)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (12)	Vatns- og sjávarauðlindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Líftræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)	Lágmarks verndarráðstafanir (17)	Hlutfall veltu sem fellur að flokkunar-kerfinu, ár 2023 (18)	Flokkur (starfs- semi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfis- markmiðum) (19)	Flokkur "(umbreyt- ingar- starfsemi)" (20)	
		USD milljónir	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	E	T
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR																				
A.1. Fjárfestingar frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfin)																				
Orkuvinnsla með vatnsaflí	CCM 4.5	34,9	49,7%	100,0%							J	J	-	-	J	J	69,0%			
Orkuvinnsla með jarðvarma	CCM 4.6	5,2	7,4%	100,0%							J	J	-	J	J	J	28,8%			
Orkuvinnsla með vindafli	CCM 4.3	23,8	33,9%	100,0%							J	J	J	-	J	J	2,2%			
Fjárfestingar í starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1.)		63,9	90,9%	100,0%													100,0%			
A.2. Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)																				
Fjárfestingar í starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (A.2.)		0,0	0,0%														0,0%			
Samtals (A1. + A.2.)		63,9	90,9%														100,0%			
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR																				
Fjárfestingar í starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)		6,4	9,1%																	
Samtals (A + B)		70,3	100,0%																	

Flokkunarreglugerð Evrópusambandsins

Rekstrargjöld

Árið 2024				Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón ("Veldur ekki verulegu tjóni")									
Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	Heildarvelta (3)	Hlutfall veltu (4)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávarauðlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Líffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (11)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (12)	Vatns- og sjávarauðlindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Líffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)	Lágmarkis verndarráðstafanir (17)	Hlutfall veltu sem fellur að flokkunar-kerfinu, ár 2023 (18)*	Flokkur (starfs-semi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfis-markmiðum) (19)	Flokkur "(umbreyt-ingar-starfsemi)" (20)
				%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	%	E	T
	USD milljónir																		
	A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR																		
	A.1. Rekstrargjöld frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfin)																		
Orkuvinnsla með vatnsafl	CCM 4.5	27,7	45,5%	100,0%							J	J	-	-	J	J	30,1%		
Orkuvinnsla með jarðvarma	CCM 4.6	6,0	9,8%	100,0%							J	J	-	J	J	J	7,0%		
Orkuvinnsla með vindafli	CCM 4.3	0,1	0,1%	100,0%							J	J	J	-	J	J	0,2%		
Flutningur og dreifing raforku	CCM 4.9	27,1	44,5%	100,0%							J	-	J	J	J	J	62,6%	E	
Rekstrargjöld starfsemi sem er umhverfissjálfbær (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)		60,8	100,0%	100,0%													100,0%		
A.2. Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)																			
Rekstrargjöld starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (A.2.)		0,0	0,0%														0,0%		
Samtals (A1. + A.2.)		60,8	100,0%														100,0%		
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR																			
Rekstrargjöld starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)		0,0	0,0%																
Samtals (A + B)		60,8	100,0%																

* Lykilmælikvarða rekstrargjalda hefur verið breytt frá fyrra ári þar sem allur kostnaður vegna viðhalds aflstöðva er nú meðtalinn.
Nýrri starfsemi hefur verið bætt við töfluna vegna flutnings raforku. Samanburði vegna 2023 hefur verið breytt til samræmis.

Viðauki II: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Til viðbótar birtir félagið upplýsingar um starfsemi í tengslum við kjarnorku og jarðgas í samræmi við 6. og 7. mgr. 8. gr. reglugerðar ESB 2021/2178. Þar sem félagið er hvorki með starfsemi sem tengist kjarnorku né jarðgasi eru lykilmælikvarðar ekki taldir fram.

Lína	Starfsemi sem tengist kjarnorku	
1	Fyrirtækið annast, fjármagnar eða er með áhættuskuldbindingar vegna rannsókna, þróunar, sýniverkefna og uppbyggingar á nýjungum í raforkuframleiðslustöðvum sem framleiða orku úr kjarnorkuvinnslu með lágmarksúrgangi frá hringrás eldsneytis.	NEI
2	Fyrirtækið annast, fjármagnar eða er með áhættuskuldbindingar vegna uppbyggingar og öruggs reksturs nýrra kjarnorkuvirkja fyrir framleiðslu á raforku eða vinnslu á varma, þ.m.t. vegna fjarhitunar eða iðnaðarferla á borð við vetnisframleiðslu, ásamt öryggis- og uppfærslum á þeim með notkun bestu aðgengilegu tækni.	NEI
3	Fyrirtækið annast, fjármagnar eða er með áhættuskuldbindingar vegna öruggs reksturs kjarnorkuvirkja í rekstri sem framleiða raforku eða vinna varma, þ.m.t. vegna fjarhitunar eða iðnaðarferla á borð við vetnisframleiðslu úr kjarnorku, ásamt öryggisuppfærslum.	NEI
	Starfsemi sem tengist jarðgasi	
4	Fyrirtækið annast, fjármagnar eða er með áhættuskuldbindingar vegna uppbyggingar eða reksturs raforkuframleiðslustöðva sem framleiða raforku með notkun loftkennds jarðefnaeldsneytis.	NEI
5	Félagið annast, fjármagnar eða er með áhættuskuldbindingar vegna uppbyggingar, endurnýjunar og reksturs samþættra varma-/kæli- og orkuframleiðslustöðva með notkun loftkennds jarðefnaeldsneytis.	NEI
6	Félagið annast, fjármagnar eða er með áhættuskuldbindingar vegna byggingar, endurnýjunar og reksturs varmaframleiðslustöðva sem framleiða varma/kæla með notkun loftkennds jarðefnaeldsneytis.	NEI